

Ondersteuningsplan 2016-2020

**Samenwerkingsverband Passend Onderwijs
Noordoostpolder - Urk**

SWV PO 24-02

april 2016

Inhoud		pag
Hoofdstuk 1	Het Ondersteuningsplan en de relatie met andere documenten	3
Hoofdstuk 2	Inrichting samenwerkingsverband	4
	2.1 Partners	4
	2.2 Kengetallen van het samenwerkingsverband	5
	2.3 Inrichting samenwerkingsverband	7
	2.4 Medezeggenschap	8
	2.5 Communicatie	8
Hoofdstuk 3	Doelstelling en uitgangspunten van het samenwerkingsverband	9
	3.1 Doelstelling	9
	3.2 Uitgangspunten	9
	3.3 Kwantitatieve doelen	10
Hoofdstuk 4	Onderwijscontinuüm	11
	4.1 Basisondersteuning	11
	4.2 Schoolondersteuningsprofielen	11
	4.3 Continuüm aan onderwijsondersteuning	12
Hoofdstuk 5	Externe expertise	16
	5.1 Uitgangspunten	16
	5.2 Typen expertise	17
Hoofdstuk 6	Speciale voorzieningen: plaatsing en terugplaatsing	18
	6.1 De Toewijzingscommissie	18
	6.2 Terugplaatsingsbeleid	21
Hoofdstuk 7	Preventie langdurig schoolverzuim	23
Hoofdstuk 8	Positie ouders	24
Hoofdstuk 9	Afstemming onderwijs-jeugdhulp	26
Hoofdstuk 10	Financiële inrichting	27
	10.1 Inzet middelen lichte ondersteuning	27
	10.2 Inzet middelen zware ondersteuning	27
	10.3 Bespreekpunten voor de nabije toekomst	30
	10.4 Meerjarenbegroting	31
Hoofdstuk 11	Samenwerking met externe partners	32
	11.1 Gemeenten	32
	11.2 Speciaal onderwijs voor blinde/slechtziende leerlingen, voor dove/slechthorende kinderen en voor leerlingen met extra onderwijsbehoeften als gevolg van taal-spraakproblematiek	33
	11.3 Samenwerkingsverband voortgezet onderwijs Aandacht+	34
	11.4 Instellingen uit de voorschoolse periode	34
	11.5 Scholen voor speciaal (basis)onderwijs buiten de regio	35
	11.6 Jeugdhulppartners Vitree en Triade	36
Hoofdstuk 12	Kwaliteitszorg	37
Hoofdstuk 13	Personeel	40

BIJLAGEN:	pag.
1. Managementstatuut	41
2. Basisondersteuning	44
3. Afspraken rond werken met ontwikkelingsperspectieven	49
4. Werkafspraken privacy Toewijzingscommissie en ondersteuningsteams	52
5. Afspraken rond het werken met toelaatbaarheidsverklaringen voor bepaalde tijd	54
6. Commissie van beroep	58

Hoofdstuk 1 Het Ondersteuningsplan en de relatie met andere documenten

Dit ondersteuningsplan is het strategisch beleidsplan van het samenwerkingsverband Passend Onderwijs Noordoostpolder-Urk (Samenwerkingsverband PO 24-02).

Het plan voldoet aan de wettelijke vereisten om informatie te bieden over

- hoe een samenhangend geheel aan ondersteuningsvoorzieningen te realiseren
- de wijze waarop de ondersteuningsmiddelen worden ingezet
- procedure en criteria die gelden bij plaatsing op voorzieningen voor SBO en SO
- procedure en criteria die gelden bij terugplaatsing vanuit speciale voorzieningen
- de kwalitatieve en kwantitatieve doelen van het onderwijs aan leerlingen met extra onderwijsbehoeften
- de wijze van het informeren van ouders over ondersteuningsmogelijkheden

Daarnaast wordt in het Ondersteuningsplan onder meer ingegaan op de inrichting van het samenwerkingsverband en de samenwerking met externe partners.

Het Ondersteuningsplan wordt tenminste eens per vier jaar opgesteld. Middels besprekingen tijdens studiedagen en directieoverleg worden de directeuren en intern begeleiders betrokken bij de beleidsvorming.

Over het Ondersteuningsplan wordt op overeenstemming gericht overleg (OOGO) gevoerd met de gemeenten Noordoostpolder en Urk.

Het Ondersteuningsplan wordt ter instemming voorgelegd aan de Ondersteuningsplanraad (zie Hoofdstuk 2)

Jaarplan van het samenwerkingsverband

Ieder schooljaar worden de strategische doelen uit het Ondersteuningsplan vertaald in een jaarplan. In het jaarplan wordt beschreven welke concrete doelen het samenwerkingsverband in het betreffende schooljaar wil realiseren. (Nader omschreven wat betreft organisatie, relevante partners en activiteiten). De concrete opzet van het jaarplan maakt het tot een waardevol planningsinstrument voor het samenwerkingsverband.

Bestuursplannen en schoolplannen

Het bestuursplan is het document waarin een schoolbestuur haar beleidskeuzes vastlegt. Een onderdeel van ieder bestuursplan betreft een vertaling van de strategische doelen van het samenwerkingsverband op het niveau van het schoolbestuur.

Evenzo bevatten de schoolplannen een nadere uitwerking van de doelen uit het Ondersteuningsplan en het bestuursplan. Door directeuren en intern begeleiders te betrekken bij de beleidsvorming binnen het samenwerkingsverband bevorderen we dat er draagvlak is voor de beleidskeuzes van het samenwerkingsverband. Alleen wanneer de scholen het beleid van het samenwerkingsverband ervaren als aansluitend op wat er nodig is voor kinderen, ouders en leerkrachten, zal het lukken om te komen tot een concretisering van het beleid van het samenwerkingsverband op schoolniveau.

Jaarverslag van het samenwerkingsverband

Door middel van het jaarverslag legt het samenwerkingsverband verantwoording af ten aanzien van de resultaten die behaald zijn.

Hoofdstuk 2 Inrichting samenwerkingsverband

2.1. Partners

De in het samenwerkingsverband deelnemende besturen zijn:

- Stichting voor Christelijk Primair Onderwijs in Noordoostpolder (SCPO, waaronder ook de Klimboom ressorteert, de sbo-school van het samenwerkingsverband)
- Aves, stichting voor primair onderwijs
- Rehoboth, vereniging voor scholen met de Bijbel te Urk
- Accretio, vereniging voor gereformeerd primair onderwijs (waaronder ook sbo-school Het Speelwerk in Zwolle ressorteert. Tevens functioneert er onder het bestuur van Accretio / De Zevenster een expertisecentrum)
- Stichting Eduvier onderwijsgroep (waaronder ressorterend so-school De Optimist)
- Stichting Christelijk Speciaal Onderwijs en Voortgezet Speciaal Onderwijs voor de Noordoostpolder e.o. (waaronder ressorterend de Zonnebloemschool (so))
- Stichting Openbaar Onderwijs Zwolle en Regio (waaronder so-school de Twijn ressorteert)

2.2. Kengetallen van het samenwerkingsverband- teldatum 1 oktober 2015

Rehoboth

brin nr.	scholen	leerlingen
11 DO	Wilhelminaschool	219
11 QD	De Regenboog	245
12 KH	Cornelis Zeemanschool	232
12 SU	Beatrixschool	350
12 ZI	Groen van Prinstererschool	242
13 FF	Harpje Visserschool	394
21 QZ	Frits Bodeschool	305
Totaal		1987

SCPO

brin nr.	scholen	leerlingen
10 OF	De Koperwiek, Emmeloord	170
11 QC	De Triangel, Emmeloord	216
12 KG	De Lichtboei, Emmeloord	330
12 ST	't Kompas, Emmeloord	239
12 ZH	De Schalmei, Bant	95
13 FE	De Rank, Luttelgeest	61
13 KN	Sjaloom, Rutten	63
13 TJ	Op de Wieken, Tollebeek	157
13 WT	Klimop, Nagele	66
14 AD	De Regenboog, Creil	57
14 DL	Het Lichtschip, Ens	98
14 GF	De Zeester, Marknesse	143
Totaal		1695

Aves

brin nr.	scholen	leerlingen
03 QP	De Fladderiep, Kraggenburg	110
03 RA	De Horizon, Ens	136
04 ZB	Mariabasisschool, Marknesse	106
04 ZX	Titus Brandsmaschool, Nagele	113
05 CZ	Fondali, Creil	110
06 YL	De Ark, Espel	106
08 JS	Alb. Schweitzerschool, Emmeloord	334
09 JQ	St. Josephschool, Emmeloord	234
11 QN	Paulusschool, Rutten	81
14 CA	De Wending, Bant	53
14 HT	De Carrousel, Emmeloord	58
14 KI	Roderik van Voorstschool, Emmeloord	140
14 MX	De Keerkring, Emmeloord	105
14 YR	De Zevensprong, Emmeloord	268
15 FD	Windkracht 10, Emmeloord	136
15 IL	De Regenboog, Ens	44
15 QD	De Klipper, Luttelgeest	99
15 SN	De Driesprong, Marknesse	71
15 XA	De Wissel (AZC), Luttelgeest	214
15 ZC	De Sprang, Tollebeek	100
Totaal		2618

Accretio

brin nr.	scholen	
03KT	De Planthof, Emmeloord	151
23UT	De Vuurbaak, Urk	106
Totaal		257

Totaal aantal leerlingen regulier basisonderwijs	6557
---	-------------

Speciale school voor basisonderwijs

brin nr.	scholen	leerlingen
16 TH	De Klimboom, Emmeloord	131

Totaal aantal leerlingen bao en sbo	6688
--	-------------

Aantal plaatsingen op sbo-scholen buiten het samenwerkingsverband

brin nr.	scholen	leerlingen
	Speelwerk, Zwolle	2
	Voetelinkschool, Steenwijk	0
	Sudwester Sneek	1
	Eliëzer Zwolle	2

Aantal plaatsingen op so-scholen cluster 3 en 4 binnen het samenwerkingsverband

brin nr.	scholen	leerlingen		
		Cat1	Cat2	Cat3
14 WS	Zonnebloemschool, Emmeloord	50		12
19VD	Twijn - Driemaster, Zwolle	1	8	4
23HU03	Optimist, Emmeloord	76		
23VR	Eduvier Herman Bekius, Lelystad	2		

Aantal plaatsingen op so-scholen cluster 3 en 4 buiten het samenwerkingsverband

brin nr.	scholen	leerlingen		
		Cat1	Cat2	Cat3
02YN01	Ambelt LZK, Kampen	2		
00LD	Lyndenstein, Beetsterzwaag		2	
00MU	Witakker, Rijs	2		
04AK	CP v Leersumschool, Zeist	1		

2.3 Inrichting samenwerkingsverband

Rechtspersoon

Het samenwerkingsverband is een stichting.

Zeven schoolbesturen, een samenwerkingsverband

Binnen het samenwerkingsverband werken vier schoolbesturen voor (speciaal) basisonderwijs en drie schoolbesturen voor speciaal onderwijs samen. Ieder schoolbestuur geeft - passend binnen de kaders van het Ondersteuningsplan - op eigen wijze en met eigen accenten vorm aan het beleid van het samenwerkingsverband. De besturen werken samen binnen het besturenoverleg en de werkgroep Passend Onderwijs. Participatie in bestuur en werkgroep door vertegenwoordigers vanuit de schoolbesturen is voor rekening van de betreffende besturen.

Het bestuur

Elk bestuur is door middel van een afgevaardigde (of plaatsvervanger) vertegenwoordigd in het bestuur van het samenwerkingsverband. Het bestuur stelt het Ondersteuningsplan en het (financieel) jaarverslag vast. Alle besluitvorming binnen het samenwerkingsverband, voor zover niet in de statuten overgedragen aan andere organen, is voorbehouden aan het bestuur.

Coördinator

De coördinator is belast met de voorbereiding en uitvoering van het beleid van het samenwerkingsverband. De coördinator legt verantwoording af aan het bestuur. Rollen en bevoegdheden van coördinator en bestuur zijn vastgelegd in een managementstatuut. (Zie bijlage 1)

De werkgroep Passend Onderwijs

In de werkgroep Passend Onderwijs zijn alle besturen regulier en speciaal onderwijs met één persoon vertegenwoordigd. Tevens maakt een vertegenwoordiger van sbo-school De Klimboom deel uit van de werkgroep.

De werkgroep Passend Onderwijs functioneert onder verantwoordelijkheid van het bestuur. De werkgroep heeft een adviserende rol ten aanzien van het beleid van het samenwerkingsverband, is betrokken bij de beleidsvoorbereiding en vervult taken op het gebied van de beleidsuitvoering.

Directieoverleg

Ieder bestuur kent een directieoverleg waar Passend Onderwijs een terugkerend agendapunt op de agenda vormt.

De directieoverleggen vervullen een belangrijke rol bij de voorbereiding en de uitvoering van beleid van het samenwerkingsverband. De directeuren zijn verantwoordelijk voor de implementatie van door het samenwerkingsverband ingezet beleid op hun eigen school.

Functie directieoverleg:

- peilen van meningen betreffende beleidsvoornemens
- creëren van draagvlak voor beleidsvoornemens
- werkafspraken maken over de uitvoering van het beleid op schoolniveau

Netwerken Intern begeleiders

Binnen ieder schoolbestuur functioneert een netwerk intern begeleiders. De ib'ers van schoolbestuur Accretio participeren in de netwerken van SCPO, respectievelijk Rehoboth. Vertegenwoordigers van het speciaal onderwijs wonen regelmatig ib-overleggen bij.

De ib-netwerken spelen - net als de directieoverleggen - een belangrijke rol bij de voorbereiding en de uitvoering van het beleid van het samenwerkingsverband. Samen met de directeur zorgt de ib'er voor de concrete invoering op schoolniveau van binnen het samenwerkingsverband ingezet beleid.

Functie overleg ib'ers:

- peilen van meningen betreffende beleidsvoornemens
- creëren van draagvlak voor beleidsvoornemens

- praktisch vertalen van beleid samenwerkingsverband naar schoolniveau
- middels deskundigheidsbevordering via scholing en intervisie de kwaliteit van de ondersteuning op de scholen verhogen

Toewijzingscommissie (TC)

De Toewijzingscommissie beslist over de verwijzingen naar het speciaal (basis)onderwijs. (Zie Hoofdstuk 6)

2.4 Medezeggenschap

Conform de wettelijke verplichtingen omtrent medezeggenschap heeft het samenwerkingsverband een Ondersteuningsplanraad (OPR) ingericht. De OPR heeft instemmingsrecht op het Ondersteuningsplan.

De OPR bestaat voor de helft uit ouders en voor de helft uit personeelsleden.

Ieder schoolbestuur is vertegenwoordigd binnen de OPR, door een ouder òf een personeelslid.

De Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraden van de betrokken schoolbesturen hebben formeel geen rol binnen het samenwerkingsverband. De schoolbesturen informeren hun GMR regelmatig over de ontwikkelingen binnen het samenwerkingsverband en om in voorkomende gevallen hun GMR om advies te vragen.

2.5 Communicatie

Alle betrokken functionarissen binnen het samenwerkingsverband (bestuurders, werkgroepleden, directeuren, intern begeleiders) zijn verantwoordelijk voor een doeltreffende communicatie met hun achterban.

Deze communicatie wordt door het samenwerkingsverband met name ondersteund middels de website van het samenwerkingsverband: www.passendonderwijsnu.nl

Op deze website is voor ouders en andere belangstellenden relevante informatie te vinden over de ondersteuningsmogelijkheden voor kinderen met extra onderwijsbehoeften.

Scholen kunnen via de website steeds beschikken over de meest actuele informatie en formulieren.

Hoofdstuk 3 Doelstelling en uitgangspunten van het samenwerkingsverband

3.1 Doelstelling

Het samenwerkingsverband wil een effectieve onderwijsstructuur realiseren die het mogelijk maakt dat elke leerling het onderwijs krijgt dat hij of zij nodig heeft om een ononderbroken ontwikkelingsproces te kunnen doorlopen. Uitgangspunt hierbij is dat ieder kind recht heeft op een bij zijn/haar onderwijsbehoeften passend onderwijsaanbod. Dit Passend Onderwijs wordt bij voorkeur verzorgd binnen een reguliere setting, in de directe woonomgeving. Kernachtig: een thuisnabije, kwalitatief hoogwaardige, passende, flexibele en transparante onderwijsstructuur die snel beschikbaar is en veiligheid biedt.

3.2 Uitgangspunten

Aansluitend op de doelstelling hanteert het samenwerkingsverband voor de vormgeving van Passend Onderwijs de volgende uitgangspunten:

- Bij iedere beslissing rond plaatsing en onderwijsaanbod zijn de onderwijsbehoeften van het kind leidend.
- De inzet is om voor zoveel mogelijk kinderen een passend onderwijsaanbod te realiseren binnen een reguliere school
- Om kinderen met extra onderwijsbehoeften passend onderwijs te kunnen bieden dient het basisonderwijs over voldoende expertise en menskracht te beschikken. Daartoe
  - is het scholingsbeleid van de schoolbesturen erop gericht alle leerkrachten adequaat toe te rusten wat betreft kennis en vaardigheden die nodig zijn voor het onderwijs aan kinderen met extra onderwijsbehoeften
  - maakt ieder schoolbestuur het mogelijk dat haar scholen externe deskundigen kunnen inroepen die de school op maat ondersteunt bij vragen rond kinderen met extra onderwijsbehoeften
  - worden de beschikbare financiële middelen zo veel mogelijk ingezet ten behoeve van het primaire proces, zo dicht mogelijk rond kind en leerkracht.
- Ouders zijn - vanuit hun ouderrol - gesprekspartner bij het bepalen van de onderwijsbehoeften en bij het vaststellen van het onderwijsaanbod aan het kind.
- Om een kind optimale ontwikkelingskansen te kunnen bieden, wordt nauw samengewerkt met jeugdhulppartners. De samenwerking richt zich op afstemming en aansluiting.
- Wanneer plaatsing binnen een speciale setting nodig is, geldt: zo kort en zo licht mogelijk. Evenzeer geldt: wanneer duidelijk is dat een kind zonder meer aangewezen is op intensieve, langdurige ondersteuning, wordt deze ondersteuning direct aangeboden, zonder dat eerst een lichte ondersteuningsvorm is ingezet.
- Van iedere school binnen het samenwerkingsverband wordt verwacht dat ze kwalitatief hoogwaardig onderwijs biedt. Dit geldt voor alle reguliere basisscholen, voor de speciale basisschool en voor de scholen voor speciaal onderwijs.
- Van alle scholen wordt verwacht dat ze actief het beleid ondersteunen dat zo veel mogelijk kinderen onderwijs krijgen binnen een reguliere setting.
  - Van het basisonderwijs vraagt dit onder meer de attitude dat kinderen in principe binnen het regulier onderwijs op hun plek zijn, dat er alleen bij uitzondering verwezen wordt en dat kinderen na een s(b)o-plaatsing opnieuw welkom zijn in de basisschool.
  - Voor het speciaal (basis)onderwijs betekent het onder meer:
    - dat ze gedurende de s(b)o-plaatsing pro-actief handelt in het kader van terugplaatsingen
    - dat ze bereid is actief te participeren in de vormgeving van tussenvoorzieningen / specifieke onderwijsondersteuningsarrangementen
- Het samenwerkingsverband kiest voor een lichte organisatiestructuur van het samenwerkingsverband met zo weinig mogelijk overhead. Het samenwerkingsverband heeft geen personeel in dienst.

- Taken en verantwoordelijkheden die voortkomen uit de Wet Passend Onderwijs worden - functioneel - steeds zoveel mogelijk neergelegd bij de direct betrokkenen.
- De beschikbare financiële middelen worden ingezet rond kind en leerkracht.
- Schoolbesturen hebben een ruime mate van autonomie ten aanzien van de realisering van Passend Onderwijs op bestuurs- en schoolniveau.
- Als uitgangspunt bij de bekostiging van sbo- en so-plaatsen geldt: de verwijzer betaalt. Ten aanzien van de bekostiging van sbo-plaatsen is een zekere mate van solidariteit ingebouwd in de bekostigingssystematiek (Zie Hoofdstuk 10).
- Keuzes die ouders wensen te maken vanuit hun identiteit worden gerespecteerd.

Nieuw te ontwikkelen beleid wordt steeds getoetst aan bovenstaande uitgangspunten en dit geldt eveneens voor het beoordelen van de effecten van uitgevoerd beleid.

3.3 Kwantitatieve doelen

Wat betreft plaatsing in het sbo geldt onverkort de doelstelling: een deelnamepercentage van maximaal 2%

Wat betreft deelname so wordt toegewerkt naar een deelnamepercentage dat niet hoger is dan 1,7% (uitgaande van een gemiddelde samenstelling wat betreft deelname van aantallen leerlingen bekostigingscategorie laag, midden en hoog). Dit percentage dient uiterlijk aan het eind van de vereveningsperiode (augustus 2020) bereikt te zijn. Om dit streefpercentage te bereiken wordt gewerkt met streefdoelen per schooljaar. In de Meerjarenbegroting is dit zichtbaar.

Om de doelen wat betreft deelnamepercentages sbo en so te realiseren zet het samenwerkingsverband met name in op

- een verdere versterking van de ondersteuningscapaciteit van de basisscholen, middels
  - scholing van leerkrachten,
  - het schoolnabij beschikbaar stellen van externe expertise op het gebied van de begeleiding van leerlingen met extra onderwijsbehoeften,
  - een zo optimaal mogelijke financiële toerusting, zodat extra menskracht ingezet kan worden rond de leerlingen voor wie dat nodig is.

Ieder schoolbestuur regulier basisonderwijs geeft hier vorm aan, passend bij het eigen bestuursbeleid.

- het werken met toelaatbaarheidsverklaringen voor bepaalde tijd; waar mogelijk (en passend bij de onderwijsbehoeften) zullen leerlingen na een periode s(b)o terug gaan naar het basisonderwijs

Hoofdstuk 4   Onderwijscontinuüm

Met de invoering van Passend Onderwijs dient ieder samenwerkingsverband afspraken te maken over onder meer:

- het niveau aan basisondersteuning dat iedere school biedt
- de manier waarop een samenhangend geheel aan onderwijsvoorzieningen wordt georganiseerd, zodat ieder kind een ononderbroken ontwikkelingsproces kan doormaken, waarbij er voor ieder kind dat extra ondersteuning nodig heeft een zo passend mogelijke plek binnen het onderwijs is

In het kader van bovenstaande is iedere basisschool wettelijk verplicht in een schoolondersteuningsprofiel haar ondersteuningsmogelijkheden te beschrijven.

In dit hoofdstuk beschrijven we allereerst de afspraken die gelden rond basisondersteuning en schoolondersteuningsprofiel. Vervolgens wordt ingegaan op het onderwijscontinuüm zoals dit zal worden ingericht binnen ons samenwerkingsverband.

4.1   Basisondersteuning

We volgen de omschrijving die in het Referentiekader Passend Onderwijs (25 november 2011) wordt gehanteerd:

Basisondersteuning is het geheel aan preventieve en licht curatieve interventies die

- *binnen de onderwijsondersteuningsstructuur van de school*
- *onder regie en verantwoordelijkheid van de school*
- *waar nodig met inzet van expertise van andere scholen*
- *soms met inzet van ketenpartners*
- *zonder indicatiestelling*

op het overeengekomen kwaliteitsniveau planmatig worden uitgevoerd.

Als richtlijn voor het **minimale** niveau van basisondersteuning dat alle reguliere basisscholen binnen het samenwerkingsverband bieden gaan we uit van

- de basiskwaliteit volgens het kader van de inspectie
- de kwaliteitseisen volgens het referentiekader

We volgen hiermee de aanbevelingen uit de notitie 'IJKpunten voor basiszorg in het primair onderwijs' (Cor Hoffmans, oktober 2010).

Een nadere uitwerking van wat het samenwerkingsverband verstaat onder basisondersteuning is te vinden in Bijlage 2.

Ieder schoolbestuur kan eventueel interne afspraken maken over extra kwaliteitseisen betreffende de basisondersteuning.

Ieder schoolbestuur voert eigen beleid waar het gaat om het voldoen aan de kwaliteitseisen basisondersteuning door haar scholen.

4.2   Schoolondersteuningsprofielen

Het schoolondersteuningsprofiel heeft een functie binnen de kwaliteitszorg van iedere school: het biedt een compact overzicht van de ondersteuningsmogelijkheden van de school en is daarmee een hulpmiddel voor reflectie en voor het vaststellen van nieuw beleid. Het geheel aan schoolondersteuningsprofielen resulteert op het niveau van het samenwerkingsverband in gegevens met betrekking tot de aanvullende ondersteuningsmogelijkheden van alle basisscholen. Dit kan m.n. nuttig zijn bij het horizontaal verwijzen van leerlingen met extra onderwijsbehoeften. Daarnaast is hiermee duidelijk over welke expertise de scholen beschikken. Deze informatie is waardevol wanneer scholen een beroep willen doen op elkaars kennis en ervaring rond kinderen met bepaalde typen onderwijsbehoeften.

De keus wat betreft het instrument dat gebruikt wordt om een schoolondersteuningsprofiel op te stellen is aan het schoolbestuur. De ondersteuningsprofielen bevatten tenminste informatie over:

- de schoolvisie op ondersteuning

- een beperkt aantal kengetallen die betrekking hebben op de aantallen kinderen met extra onderwijsbehoeften
- de stand van zaken betreffende het gerealiseerde niveau van basisondersteuning
- relevante gegevens vanuit het meest recente inspectierapport
- expertise op het gebied van kinderen met extra onderwijsbehoeften
- structurele voorzieningen binnen de school voor kinderen met een bepaald type onderwijsbehoeften
- stimulerende en belemmerende factoren voor de begeleiding van kinderen met extra onderwijsbehoeften
- voornemens met betrekking tot het versterken van de ondersteuningsmogelijkheden

De instrumenten ondersteuningsprofiel worden gehanteerd als een zelfevaluatieinstrument.

Op bestuursniveau vindt rond de schoolondersteuningsprofielen geregeld een vorm van collegiale consultatie plaats tussen schooldirecties en/of tussen ib'ers.

Het ingevulde profiel is tevens onderwerp van gesprek tussen bestuurder en directeur.

Het ondersteuningsprofiel wordt jaarlijks geactualiseerd.

De scholen voor so die deel uitmaken van ons samenwerkingsverband beschrijven eveneens hun ondersteuningsmogelijkheden in een schoolondersteuningsprofiel. Zij hanteren hiervoor een bij het so passend instrument.

4.3 Continuüm aan onderwijsondersteuning

Het samenwerkingsverband realiseert een continuüm aan onderwijsondersteuning, waarmee voor alle kinderen een passend onderwijsaanbod gerealiseerd kan worden. Hieronder wordt nader ingegaan op de verschillende niveaus die we daarbij binnen het samenwerkingsverband onderscheiden.

Niveau 1: Basisondersteuning door iedere school

Iedere school binnen het samenwerkingsverband garandeert het afgesproken minimumniveau aan ondersteuning te kunnen bieden.

Bij de inrichting van de basisondersteuning zijn preventief werken en handelingsgericht werken sleutelbegrippen. Tevens omvat de basisondersteuning op iedere school een set licht curatieve interventies.

Het tot op een bepaald niveau aanbieden van ondersteuning aan kinderen met extra onderwijsbehoeften maakt deel uit van de basisondersteuning. Iedere school dient een onderwijsaanbod te hebben

- voor kinderen met een minder of meer dan gemiddelde intelligentie. Ook een onderwijsaanbod voor hoogbegaafde leerlingen valt dus onder de basisondersteuning die iedere school biedt.
- voor kinderen met leerproblemen (bijvoorbeeld als gevolg van dyslexie / dyscalculie)
- voor kinderen met extra onderwijsbehoeften op het gebied van gedrag.

In sommige gevallen is het nodig voor deze leerlingen een ontwikkelingsperspectief op te stellen. Het samenwerkingsverband heeft gezamenlijke afspraken rond het opstellen van ontwikkelingsperspectieven die beschreven staan in Bijlage 3. In welke gevallen een ontwikkelingsperspectief gemeld moet worden in BRON vormt onderdeel van deze bijlage.

Scholing

Passend Onderwijs kunnen realiseren binnen de groep vraagt van leerkrachten een veelheid aan kennis en vaardigheden. Om up-to-date te blijven is regelmatige bij- en nascholing van individuele leerkrachten en schoolteams nodig. Aandachtsgebieden in dit kader zijn handelingsgericht werken, pedagogisch klimaat en afstemmen op kinderen met extra onderwijsbehoeften (m.n. op het gebied van gedrag en sociaal-emotionele ontwikkeling). Trefwoorden bij het organiseren van scholing zijn: aansluiten bij de schoolontwikkeling, het accent op leerkrachtgedrag, scholing op maat (passend bij wat deze leerkracht / dit team nodig heeft). Ieder schoolbestuur / iedere school maakt eigen keuzes wat betreft de inrichting van de scholing.

Expertise

Bij het bieden van passende ondersteuning aan kinderen met extra ondersteuningsbehoeften kan de basisschool via korte lijnen een beroep doen op externe expertise. Hieronder valt de expertise van een orthopedagoog en ook deskundigheid op het gebied van gedrag en sociaal-emotionele ontwikkeling, van zeer moeilijk lerende kinderen, van kinderen met lichamelijke beperkingen, van kinderen met epilepsie, van kinderen met spraak-taalproblemen en van (hoog)begaafde kinderen. Met andere woorden: het kunnen inroepen van dit type expertise maakt deel uit van de basisondersteuning.

De expertise die voor iedere school direct, zonder langs een loket te hoeven, beschikbaar is, betreft met name leerkrachtgerichte ondersteuning (denk aan advisering, begeleiding, coaching).

Extra menskracht rond kind en leerkracht

Naast de mogelijkheid om een beroep te kunnen doen op externe expertise is het wenselijk dat scholen extra personeel kunnen inzetten ten behoeve van de ondersteuning en begeleiding van kinderen met extra onderwijsbehoeften. Dit, op een wijze die aansluit bij wat er op een school nodig is ('voor dit kind/deze kinderen - voor deze leerkracht(en)') De schoolbesturen zetten de beschikbare middelen zware ondersteuning zo in, dat scholen hiertoe de mogelijkheden hebben.

Niveau 2: Aanvullende ondersteuning op het niveau van de basisschool

Bovenop het niveau van basisondersteuning kan een school over aanvullende ondersteuningsmogelijkheden beschikken of besluiten die te ontwikkelen. Iedere school maakt hier - aansluitend op het beleid van het eigen bestuur - keuzes in. De school beschrijft de aanvullende ondersteuningsmogelijkheden in het schoolondersteuningsprofiel.

Er zijn verschillende varianten mogelijk, denk *bijvoorbeeld* aan:

- *De school ontwikkelt in eigen beheer aanvullende ondersteuningsmogelijkheden.*
Denk bv. aan extra expertise op het gebied van dyslexie, waarbij het leren gebruiken van bepaalde computersoftware in het aanbod van de school zit.
- *Samen met andere scholen uit de directe omgeving wordt een aanvullend ondersteuningsaanbod gerealiseerd.*
Denk bv. aan het gezamenlijk aanstellen van een gespecialiseerde onderwijsassistent die binnen de groep wordt ingezet en die haar werk - door de wat uitgebreidere taakomvang - effectiever kan uitvoeren dan wanneer ze maar op één school was aangesteld.

Iedere school kan op eigen initiatief aanvullende ondersteuningsmogelijkheden ontwikkelen. Ook een schoolbestuur / samenwerkende schoolbesturen kan / kunnen een extra ondersteuningsaanbod realiseren, al dan niet in samenwerking met het speciaal onderwijs. Op dit moment bestaan binnen het samenwerkingsverband de volgende bovenschoolse arrangementen:

1. Arrangement Flexibele Klimboomplaatsing

Wanneer een basisschool tijdelijk niet kan voldoen aan de onderwijsbehoeften van een leerling, is er de mogelijkheid om een leerling te plaatsen binnen sbo-school de Klimboom. Deze mogelijkheid is er voor kinderen uit groep 3 tot en met 5. Afhankelijk van wat er nodig is voor de leerling kan het gaan om (diverse varianten van) parttime plaatsingen of om een fulltime plaatsing voor een afgebakende periode. Gedurende de plaatsing blijft de leerling ingeschreven op de basisschool en de basisschool blijft nauw betrokken bij de leerling. De leerling wordt binnen de Klimboom geobserveerd en/of krijgt intensieve ondersteuning op maat. De basisschool wordt eveneens vanuit de Klimboom ondersteund om beter toegerust te raken voor de begeleiding van de leerling. Basisschool en Klimboom hanteren tijdens een parttime plaatsing een gezamenlijk plan voor de ondersteuning van de leerling. Na de plaatsing gaat de leerling weer fulltime naar de basisschool. In sommige gevallen is tijdens de plaatsing duidelijk geworden dat het wenselijk is dat de leerling op een andere basisschool geplaatst wordt.

Gedurende de (tijdelijke) plaatsing blijft de leerling ingeschreven op de basisschool. Er zijn binnen het samenwerkingsverband afspraken gemaakt over de bekostiging van de plaatsing.

2. Integratiegroepen Urk, waaronder het mediumarrangement taal-spraak en het arrangement zml (zeer moeilijk lerende kinderen)

Schoolvereniging Rehoboth heeft de ambitie om zoveel mogelijk leerlingen thuisnabij onderwijs te bieden, op Urk. Wanneer een basisschool onvoldoende tegemoet kan komen aan

de onderwijsbehoeften van een leerling, is de volgende stap om te onderzoeken of het aanbod van de Harmpje Visserschool deze mogelijkheid wel biedt. De Harmpje Visserschool is een reguliere basisschool met aanvullende ondersteuningsmogelijkheden voor kinderen met extra onderwijsbehoeften als gevolg van leer- en gedragsproblemen. Er is binnen de school veel expertise voorhanden op het gebied van het onderwijsaanbod aan deze kinderen; een groot deel van de leerkrachten heeft een opleiding Master SEN afgerond. Daarnaast beschikt de school in beperkte mate over extra personele formatie. De betreffende leerlingen maken deel uit van de reguliere groepen. Zij ontvangen binnen de groep ondersteuning op maat. Binnen deze school functioneren eveneens integratiegroepen voor kinderen met een 'mediumarrangement taal-spraak'. In schooljaar 2016-2017 draait een aantal groepen 1 tot en met 7 volgens deze opzet en in het schooljaar 2017-2018 zal dit uitgebreid worden naar groep 8. Binnen deze integratiegroepen zitten maximaal vijf kinderen met een indicatie 'mediumarrangement' van Kentalis. Het onderwijs aan deze groepen wordt gezamenlijk verzorgd door personeel van de Harmpje Visserschool en van Kentalis (speciaal onderwijs kinderen met extra onderwijsbehoeften als gevolg van taal-spraak-problematiek). Op de Beatrixschool op Urk wordt middels het model van de integratiegroep een arrangement ZML aangeboden. Leerlingen met extra onderwijsbehoeften als gevolg van bijvoorbeeld een specifieke medische diagnose en/of als gevolg van een forse ontwikkelingsachterstand draaien mee binnen de reguliere groepen van de school en ontvangen op maat aanvullende ondersteuning. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de expertise van de Zonnebloemschool, de Twijn en Triade (jeugdzorgorganisatie). Deze samenwerking maakt het mogelijk dat minder kinderen dan voorheen zijn aangewezen op speciaal onderwijs buiten Urk.

3. Arrangement Nieuwkomers

In samenwerking met de gemeente Noordoostpolder is een ondersteuningsarrangement Nieuwkomers gerealiseerd. Dit houdt in dat niet Nederlandstalige kinderen, die vanaf groep 3 instromen in de basisschool, voor maximaal een jaar geplaatst worden op asielzoekersschool De Wissel. Op de Wissel worden de leerlingen intensief ondersteund bij het aanleren van de Nederlandse taal. Na afloop stromen de kinderen in binnen een reguliere basisschool. Dit is de basisschool waar de leerling aanvankelijk was aangemeld, tenzij de ouders na afloop van de periode op de Wissel kiezen voor een andere basisschool. De eerste periode wordt de basisschool ondersteund bij de begeleiding van de leerling.

Op Urk heeft schoolvereniging Rehoboth eveneens een aanbod Nieuwkomers gerealiseerd. De leerlingen (in de leeftijd groep 3 tot en met groep 8) volgen op de ochtenden onderwijs op basisschool de Regenboog, binnen een speciale groep. 's Middags gaan de leerlingen naar de basisschool waar ze staan ingeschreven. De duur van het aanbod binnen de nieuwkomersgroep wordt afgestemd op wat nodig is voor de betreffende leerling. Na afloop gaat de leerling fulltime terug naar de eigen basisschool.

4. Arrangement Plusgroep

In sommige gevallen vormt contact en samenwerking met ontwikkelingsgelijken een onderwijsbehoefte van hoogbegaafde leerlingen. Gezien de omvang van de basisscholen is hier niet altijd op schoolniveau aan te voldoen. Daarom krijgen deze leerlingen een dagdeel per week onderwijs binnen een zgn. plusgroep. Het aanbod in de plusgroep en het aanbod dat de leerlingen gedurende de rest van de week krijgen op hun basisschool is op elkaar afgestemd.

De plusgroepen vallen niet onder rechtstreekse verantwoordelijkheid van het samenwerkingsverband, maar worden op het niveau van de schoolbesturen georganiseerd. SCPO en Aves realiseren in samenwerking met het voortgezet onderwijs een onderwijsaanbod voor begaafde leerlingen uit groep 8. Daarnaast kennen SCPO en Aves bovenschoolse plusgroepen voor leerlingen in de groepen 6 en 7. Kinderen gaan een dagdeel per week naar de plusgroep en krijgen daar een onderwijsaanbod dat aansluit op hun onderwijsbehoeften. Ook schoolvereniging Rehoboth kent bovenschoolse plusgroepen, voor de leerjaren 4 tot en met 8. Accretio biedt hoogbegaafde leerlingen uit groep 7 en 8 de mogelijkheid tot het volgen van Masterclasses op het Greijdanuscollege in Zwolle.

Middels deze bovenschoolse plusgroepen en een aanbod op maat binnen de basisschool wordt passend onderwijs voor hoogbegaafde leerlingen gerealiseerd. Het samenwerkingsverband kiest hiermee voor een integratiemodel. Fulltime onderwijs voor hoogbegaafde leerlingen

past niet binnen de visie die het samenwerkingsverband heeft op passend onderwijs en wordt daarom niet aangeboden.

Niveau 3: Ondersteuning binnen de speciale basisschool

Ook aanvullende ondersteuning binnen het basisonderwijs en/óf aanvullende ondersteuning in de vorm van een bovenschools arrangement is voor sommige kinderen niet toereikend. Het eerstvolgende ondersteuningsniveau dat dan in beeld komt betreft ondersteuning binnen het speciaal basisonderwijs. Binnen ons samenwerkingsverband is er één school voor speciaal basisonderwijs, De Klimboom.

Het onderwijsaanbod van het speciaal basisonderwijs is met name afgestemd op de onderwijsbehoeften van kinderen met leerproblemen / met een leerachterstand, die zich niet conform hun mogelijkheden ontwikkelen en bij wie eveneens sprake is van gedragsproblemen / van een bedreigde sociaal-emotionele ontwikkeling.

De sbo-school biedt fulltime onderwijsplekken voor kinderen voor wie dit nodig is.

Het samenwerkingsverband zet in op kortdurende plaatsingen, waarna een leerling teruggeplaatst wordt in een basisschool, tenzij duidelijk is dat een basisschool niet blijvend aan de onderwijsbehoeften van de leerling kan voldoen. (Zie voor een nadere uitwerking van dit beleid Hoofdstuk 6)

Sbo De Klimboom fungeert eveneens als lesplaats voor sommige zml-kinderen en voor (een deel van de) kinderen met extra onderwijsbehoeften op het gebied van gedrag. Hiertoe heeft De Klimboom - in samenwerking met de so-scholen - haar expertise uitgebreid en het onderwijsaanbod aangepast.

Niveau 4: Ondersteuning binnen het speciaal onderwijs

Voor sommige kinderen met extra onderwijsbehoeften is het aanbod dat de (verbrede) sbo-voorziening kan bieden onvoldoende. Deze kinderen zijn aangewezen op speciaal onderwijs. Binnen ons samenwerkingsverband zijn twee scholen voor speciaal onderwijs: de Optimist voor kinderen met extra onderwijsbehoeften op het gebied van gedrag en de Zonnebloemschool voor ZML-kinderen.

Kinderen met extra onderwijsbehoeften als gevolg van lichamelijk-motorische en/of medisch-lichamelijke beperkingen zijn in de regel aangewezen op speciaal onderwijs buiten de regio. So-school De Twijn - bestuurlijk deel uitmakend van het samenwerkingsverband - is hierbij de eerste partner voor het samenwerkingsverband.

Ook in het geval van so-plaatsingen kiest het samenwerkingsverband voor het werken met kortdurende plaatsingen. Wanneer aan het eind van een plaatsingsperiode afgewogen wordt welke ondersteuning nodig is voor het vervolg, is bij so-kinderen behalve terugplaatsing naar het basisonderwijs, ook plaatsing in het speciaal basisonderwijs een optie.

Voor sommige kinderen is een combi-plaatsing een oplossing. Daarbij gaat het kind een deel van de week naar een basisschool en de rest van de week naar een school voor speciaal onderwijs. Waar mogelijk en zinvol zal dit type arrangement worden ingezet.

In bovenstaande opsomming wordt onderscheid gemaakt tussen niveau 3 en 4. Gezien de doelstellingen die het samenwerkingsverband heeft geformuleerd ten aanzien van verwijzingen naar sbo en so is de verwachting gerechtvaardigd dat er in de toekomst onvoldoende s(b)o-leerlingen zijn om binnen ons samenwerkingsverband drie scholen voor s(b)o in stand te houden. Het samenwerkingsverband staat voor de uitdaging hier toekomstbestendige oplossingen voor te vinden.

Hoofdstuk 5 Externe expertise

Een belangrijk uitgangspunt van het samenwerkingsverband is dat scholen via korte lijnen, zonder omslachtige procedures ondersteuning door externe specialisten¹ kunnen inschakelen. Wat betreft de inzet van de specialisten so ZML (Zonnebloemschool) en so lichamelijk-motorische beperkingen (Twijn) wordt dit georganiseerd op het niveau van het samenwerkingsverband.

Wat betreft het beschikbaar stellen van andere externe specialisten wordt dit door ieder schoolbestuur voor de eigen scholen georganiseerd.

In beide gevallen wordt gewerkt vanuit uitgangspunten die binnen het samenwerkingsverband gezamenlijk zijn opgesteld.

5.1 Uitgangspunten

1. De expertise is snel toegankelijk voor de scholen:
  - langs korte, rechtstreekse lijnen tussen school en specialist
  - met eenvoudige procedures
  - met een minimum aan administratieve bureaucratie
  - zonder langs een loket te hoeven
2. Bij hulpvragen neemt de school rechtstreeks contact op met de ondersteuner; de ervaring leert dat de scholen uitstekend in staat zijn te bepalen aan welke ondersteuner ze hun vraag voor kunnen leggen.
Wanneer voor de school onduidelijk is wie bij een bepaalde hulpvraag de geëigende ondersteuner is, kan de school contact opnemen met het aanspreekpunt externe expertise van het schoolbestuur.
3. Contacten tussen school en externe specialist verlopen via de ib'er van de school. Ib'er en specialist maken samen afspraken over de activiteiten die de specialist gaat uitvoeren. (Natuurlijk zal hier in de meeste gevallen een gesprek met leerkracht en ouders aan vooraf gaan.)
4. Alle externe specialisten
  - werken vraaggericht
  - hanteren de principes van handelingsgericht werken
  - zijn hbo+- of universitair geschoold en hanteren zoveel mogelijk wetenschappelijk beproefde methodieken
5. De externe specialisten hebben een ondersteunende rol richting de school; de school blijft evenwel probleemeigenaar en regievoerder.
6. De diensten die geboden worden zijn aanvullend op de expertise die binnen de school aanwezig is en hebben vooral het karakter van advisering, begeleiding en coaching.
7. Voor het inschakelen van een externe specialist is schriftelijke toestemming van de ouders nodig. De school is hiervoor verantwoordelijk.
8. Van de basisschool wordt verwacht dat ze tijdig en efficiënt gebruik maakt van de ondersteuningsmogelijkheden van de externe specialisten. Bij een eventuele aanmelding bij de Toewijzingscommissie is dit één van de onderdelen waaraan de commissie de aanvraag toetst.
9. De Toewijzingscommissie heeft de mogelijkheid om de basisschool te adviseren de hulp van een externe specialist in te roepen bij het vervolgtraject. Het is de verantwoordelijkheid van de school om hier al dan niet uitvoering aan te geven.
10. Ieder schoolbestuur monitort het vraaggedrag van de scholen en de effecten van de inzet van de externe expertise.

---

¹ Met 'externe specialisten' wordt bedoeld op specialisten die zijn aangewezen door het samenwerkingsverband of door het schoolbestuur en die op basis van hun expertise ingeroepen kunnen worden door de scholen.

5.2 Typen expertise

Binnen het samenwerkingsverband zijn afspraken gemaakt over de soort expertise die minimaal beschikbaar dient te zijn voor ieder school. Ieder schoolbestuur zorgt ervoor dat de betreffende externe specialisten beschikbaar zijn voor de scholen en ingezet worden volgens de hierboven beschreven uitgangspunten.

Deze afspraken betreffen de volgende typen expertise.

orthopedagoog	- breed specialisme op het gebied van kinderen met aanvullende onderwijsbehoeften; expertise op het gebied van diagnostiek en coaching leerkrachten en ib'ers
specialisme dyslexie	- ondersteuning bij het verzamelen van signalen die wijzen op dyslexie en adviseert school bij begeleiding leerling
specialisme hoogbegaafdheid	- ondersteuning bij vragen rond het onderwijsaanbod aan (hoog) begaafde leerlingen
specialisme tweede taal- ving	- ondersteuning bij vragen rond het onderwijsaanbod aan leerlingen met extra onderwijsbehoeften als gevolg van het onvoldoende beheersen van de Nederlandse taal; begeleiding bij de vormgeving van het onderwijsaanbod aan kinderen die na een periode op de asielzoekersschool instromen in het reguliere onderwijs
specialisme leren en gedrag	- ondersteuning op het gebied van het onderwijs aan kinderen met extra onderwijsbehoeften als gevolg van leer- en ontwikkelingsproblemen; ondersteuning bij praktische vragen rond de begeleiding van kinderen met extra onderwijsbehoeften en bij vragen over orthodidactische materialen en methodieken
beeldcoach	- ondersteuning van leerkrachten middels video-interactie- begeleiding bij vragen rond kinderen met aanvullende onderwijsbehoeften
specialisme gedrag	- ondersteuning bij vragen rond het omgaan met kinderen met aanvullende onderwijsbehoeften op het gebied van gedrag
specialisme ZML	- ondersteuning bij de vormgeving van het onderwijsaanbod aan zeer moeilijk lerende kinderen
specialisme lichamelijk- motorische beperkingen	- ondersteuning bij vragen rond het onderwijsaanbod aan kinderen met aanvullende onderwijsbehoeften als gevolg van lichamelijk-motorische beperkingen
logopedist	- ondersteuning van m.n. onderbouwleerkrachten bij begeleiding kinderen met taal-spraak-problemen.

Hoofdstuk 6 Speciale voorzieningen: plaatsing en terugplaatsing

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de rol van de Toewijzingscommissie bij de toeleiding naar het speciaal (basis) onderwijs én op de manier waarop het samenwerkingsverband wil realiseren dat leerlingen voor wie dat past bij hun onderwijsbehoeften na een periode in een speciale onderwijsvoorziening terug gaan naar het basisonderwijs.

6.1 De Toewijzingscommissie (TC)

Inleiding

Voor de verwijzing van leerlingen naar speciale voorzieningen (sbo, so zml, so lichamelijke motorische beperkingen en so gedrag) kent het samenwerkingsverband de Toewijzingscommissie. De Toewijzingscommissie is door het samenwerkingsverband gemandateerd om te beslissen over het afgeven van Toelaatbaarheidsverklaringen s(b)o. Beschreven worden hieronder achtereenvolgens de ambitie, uitgangspunten, taken en benodigde expertise. Vervolgens worden de samenstelling, de plaats van de Toewijzingscommissie in ondersteuningstrajecten, de richtlijnen voor beoordeling van dossiers en de werkwijze van de commissie beschreven.

Ambitie

Het samenwerkingsverband heeft de Toewijzingscommissie zo ingericht, dat

- ze voldoende is toegerust om op een kwalitatief hoogwaardige wijze uitspraken te kunnen doen over de voorliggende dossiers
- transparante en vlotte procedures gewaarborgd zijn
- er korte en effectieve communicatielijnen zijn met alle betrokkenen

Uitgangspunten

- Het samenwerkingsverband hecht aan de onafhankelijkheid van de Toewijzingscommissie. Ook in verband met de beeldvorming bij ouders en het onderwijsveld is de onafhankelijkheid van de commissie een voorwaarde.
- De commissieleden handelen binnen de commissie op persoonlijke titel, zonder last of ruggespraak.
- De beslissingsbevoegdheid ten aanzien van het afgeven van sbo-/so-toelaatbaarheidsverklaringen is door het samenwerkingsverband met andere woorden belegd bij de Toewijzingscommissie.
- Dossiers worden integraal getoetst; indien nodig worden ouders toegeleid naar passende ondersteuning. In dit kader werkt de Toewijzingscommissie samen met de sociale wijkteams van de gemeenten. Trefwoorden hierbij: doelgericht, efficiënt, zonder dubbelingen.
- De inrichting van de Toewijzingscommissie is dusdanig dat de scholen nabijheid, korte lijnen en soepele communicatie ervaren
- De Toewijzingscommissie gaat bij ieder dossier zorgvuldig te werk, maar de school blijft tijdens de periode, dat het dossier in handen is van de Toewijzingscommissie én ook daarna, verantwoordelijk voor de ondersteuning van de leerling. Er wordt niet gewerkt met casemanagers die de ondersteuningsverantwoordelijkheid van de school overnemen.
- Wanneer een plaatsing s(b)o mogelijk aan de orde is, is beoordeling van het dossier door de Toewijzingscommissie altijd noodzakelijk, ook in het geval het gaat om plaatsingen vanuit de voorschoolse periode / vanuit een zorgsetting.
- Wanneer het afgeven van een toelaatbaarheidsverklaring aan de orde is, wordt altijd eerst verkend of een plaatsing op de sbo-school voldoende tegemoet komt aan de onderwijsbehoeften van de leerling.
- De Toewijzingscommissie gaat te werk volgens de landelijke richtlijnen op het gebied van privacy. In Bijlage 4 zijn werkafspraken rond privacy opgenomen die opgesteld zijn voor

Toewijzingscommissie en ondersteuningsteams (zie voor een nadere toelichting op ondersteuningsteams Hoofdstuk 9).

Taken

De Toewijzingscommissie verricht de volgende taken:

1. Beslissen over aanvragen voor toelaatbaarheidsverklaringen sbo
2. Beslissen over aanvragen voor toelaatbaarheidsverklaringen so zml, so lichamelijk-motorische beperkingen en so gedrag
3. Beslissen over aanvragen voor verlengingen van toelaatbaarheidsverklaringen sbo en so .
4. Beslissen over aanvragen in het kader van de regeling 'Kansrijk, maar risicovol'. (Zie voor een nadere toelichting hierop pagina 27)

Uit bovenstaande opsomming blijkt dat de Toewijzingscommissie met name bedoeld is om uitspraken te doen op het gebied van verwijzingen en toekenning van specifieke ondersteuningsarrangementen. De Toewijzingscommissie is niet zozeer een orgaan waar scholen hun vragen om advies aan kunnen voorleggen. Vragen om advies worden afgehandeld in samenspraak met de externe specialisten waar iedere school een beroep op kan doen.

Benodigde expertise

De Toewijzingscommissie beschikt over de schoolondersteuningsprofielen van alle scholen binnen het samenwerkingsverband, zowel van het (speciaal) basisonderwijs als van het speciaal onderwijs. De inschatting is dat het op basis van deze informatie alleen niet mogelijk is om verantwoorde afwegingen te kunnen maken over de voorliggende dossiers. Daarvoor is het nodig dat tijdens de besprekingen van de Toewijzingscommissie ter zake kundige specialisten aanwezig zijn die gezamenlijk de volgende expertise vertegenwoordigen:

- Brede kennis van de mogelijkheden van reguliere scholen om kinderen met extra onderwijsbehoeften een passend onderwijsaanbod te geven
- Een goed zicht op de mogelijkheden van de verschillende basisscholen binnen ons samenwerkingsverband
- Een goed zicht op de mogelijkheden van de sbo-school om kinderen met speciale onderwijsbehoeften een passend onderwijsaanbod te geven
- Een goed zicht op de mogelijkheden van de so-scholen zml, lichamelijk-motorische beperkingen en gedrag in onze regio w.b. hun mogelijkheden om kinderen met extra onderwijsbehoeften een passend onderwijsaanbod te geven
- Kennis op het niveau van een academisch geschoolde gedragswetenschapper, toereikend om onderzoeks- en observatieverslagen op hun merites te kunnen beoordelen

Niet alle hierboven genoemde deskundigheid hoeft bij iedere dossierbespreking in een persoon belichaamd voorhanden te zijn. Belangrijk is echter, dat bij ieder dossier die kennis en expertise vertegenwoordigd is die nodig is om verantwoord tot een afgewogen oordeel te kunnen komen.

Samenstelling Toewijzingscommissie

Er is gekozen voor een slanke commissie, met commissieleden die over voldoende expertise beschikken. De commissie is als volgt samengesteld:

1. Lid afkomstig uit en goed bekend met het basisonderwijs - onafhankelijk voorzitter
2. Functionaris afkomstig uit het scholenveld (denk aan een directeur of ib'er) die goed bekend is met de ondersteuningsmogelijkheden van de scholen van het betreffende schoolbestuur (Hiermee worden eveneens de korte lijnen tussen basisschool en Toewijzingscommissie gewaarborgd)
3. Gedragswetenschapper (onafhankelijk, zonder directe binding met een s(b)o-school)

Zaken als taakomschrijving en facilitering in tijd van de verschillende leden van de Toewijzingscommissie zijn neergelegd in een afzonderlijk document.

Afhankelijk van het dossier wordt een vertegenwoordiger van de sbo-school en/of van één van de so-scholen uitgenodigd. De voorzitter beslist hierover en draagt zorg voor het uitnodigen van de betreffende personen. De vertegenwoordigers van sbo/so fungeren als adviserend lid. De besluitvorming is voorbehouden aan de leden van de Toewijzingscommissie.

Behalve dat de s(b)o-vertegenwoordigers noodzakelijke kennis inbrengen om een bepaald dossier te kunnen bespreken is met hun aanwezigheid ook min of meer gewaarborgd dat een

leerling die een toelaatbaarheidsverklaring voor het s(b)o krijgt, na de aanmelding bij de s(b)o-school plaatsbaar wordt geacht door de betreffende s(b)o-school. De Toewijzingscommissie wordt ondersteund door een administratieve kracht. De kosten die gemoeid zijn met de inzet van de voorzitter, de gedragswetenschapper en de administratieve kracht worden gezamenlijk gedragen. De inzet van de functionaris afkomstig uit het scholenveld en van de s(b)o-adviseurs zijn voor rekening van de schoolbesturen waar deze personen in dienst zijn.

Plaats Toewijzingscommissie

Voordat een leerling besproken wordt in de Toewijzingscommissie dienen de voorliggende ondersteuningsmogelijkheden ten volle benut te zijn. We doelen dan op de ondersteuning die binnen de school, c.q. binnen het schoolbestuur te bieden is en op de ondersteuning van het expertisecentrum. Ieder schoolbestuur is er verantwoordelijk voor dat deze ondersteuningsmogelijkheden effectief ingezet zijn alvorens een leerling wordt aangemeld bij de Toewijzingscommissie.

De eerste toetsing door de Toewijzingscommissie heeft hier betrekking op. Het door de school aangeleverde dossier wordt namelijk getoetst aan de hand van de volgende vragen:

1. Heeft de school de inzet van de beschikbare personele formatie (binnen de kaders van wat mogelijk en reëel is) voldoende afgestemd op de onderwijsbehoeften van deze leerling?
2. Zijn alle mogelijkheden die het schoolondersteuningsprofiel van de school biedt ten volle benut voor deze leerling?
3. Zijn de mogelijkheden van schoolnabije externe expertise voldoende benut?
  - Is de orthopedagoog tijdig en effectief ingezet in het ondersteuningstraject?
  - Is voldoende gebruik gemaakt van de andere mogelijkheden wat betreft het inzetten van externe expertise?
4. Zijn de mogelijkheden van horizontale verwijzing (naar een andere basisschool) voldoende verkend?
5. Heeft de school tijdig een ontwikkelingsperspectief² opgesteld voor de leerling waarin nauw omschreven
  - de te behalen doelen
  - de onderwijsbehoeften van de leerling?

Wanneer één van deze vijf vragen met nee beantwoord wordt, kan dit voor de Toewijzingscommissie aanleiding zijn om het dossier terug te leggen bij de school.

Richtlijnen voor toekenning van toelaatbaarheidsverklaringen

De Toewijzingscommissie gaat handelingsgericht te werk bij het nemen van beslissingen over s(b)o-plaatsingen. Daarbij maakt ze - eenvoudig gezegd - een match tussen de onderwijsbehoeften van de leerling en de ondersteuningsmogelijkheden van de reguliere en speciale (basis) scholen.

In werkelijkheid gaat het hier om een complex proces waar bij iedere casus een breed scala aan factoren gewogen wordt.

Bij het nemen van beslissingen zijn niet zozeer richtlijnen in termen van kindcriteria leidend.

Wel gelden bij iedere afweging als belangrijkste uitgangspunten:

1. De onderwijsbehoeften van de leerling zijn leidend.
2. Wanneer de school niet tegemoet kan komen aan de onderwijsbehoeften op het gebied van gedrag / sociaal emotioneel functioneren - en de mogelijkheden van horizontale doorverwijzing onderzocht zijn - kan eventueel een toelaatbaarheidsverklaring worden afgegeven.

Dit betekent onder meer dat er geen toelaatbaarheidsverklaring wordt afgegeven:

- wanneer er alleen sprake is van een beneden-gemiddelde intelligentie
- wanneer er alleen sprake is van leerproblemen
- wanneer er zich alleen problemen voordoen buiten de schoolsetting
- voor een leerling met beperkte cognitieve mogelijkheden, die zich wat betreft leer-

---

² Voor leerlingen tot eind groep 5 doelen we hier op een ontwikkelingsperspectief met tenminste halfjaars- en jaardoelen voor één jaar; uitstroomdoelen hoeven niet te worden opgenomen.

- vorderingen ontwikkelt conform deze mogelijkheden
- voor een leerling die in sociaal-emotioneel opzicht floreert op de basisschool
Handelingsverlegenheid bij de betreffende basisschool is onvoldoende grond om een toelaatbaarheidsverklaring af te geven.

Werkwijze

De werkwijze van de Toewijzingscommissie kenmerkt zich in grote lijnen door de volgende elementen.

- De school dient de aanvraag in vergezeld van schriftelijke toestemming van de ouders.
- Bij de aanmelding wordt een zorgvuldig ingevuld onderwijskundig rapport aangeleverd. Het samenwerkingsverband werkt met één onderwijskundig rapport dat voor alle typen aanvragen gebruikt wordt, waar het leerlingen betreft die afkomstig zijn van een basisschool.
Voor (bijna) vierjarigen en voor leerlingen die niet eerder onderwijs volgden is er een afzonderlijk aanmeldformulier.
- Er zijn heldere afspraken welke aanvullende documenten aangeleverd dienen te worden.
- De school is verantwoordelijk voor een volledige en zorgvuldige aanlevering van gegevens.
- De ouders kunnen middels het ouderformulier, dat meegezonden wordt bij de aanmelding, kenbaar maken dat ze de aanvraag willen toelichten. In voorkomende gevallen worden de ouders vervolgens uitgenodigd voor een gesprek met een vertegenwoordiger van de Toewijzingscommissie
- Indien het dossier daartoe aanleiding geeft worden de ouders uitgenodigd voor een gesprek met de voorzitter van de Toewijzingscommissie en een jeugdverpleegkundige van het sociale wijkteam. Dit gesprek vindt ruim voor de bespreking van de Toewijzingscommissie plaats, zodat de schriftelijke samenvatting van het gesprek tijdig toegevoegd kan worden aan het te bespreken dossier. (Middels deze gezamenlijke oudergesprekken wordt inhoud gegeven aan de intentie om alle dossiers integraal te toetsen.)
- De voorzitter van de Toewijzingscommissie kan eveneens derden, met een specifieke deskundigheid rond het voorliggende dossier, uitnodigen aanwezig te zijn bij het meningsvormende deel van de bespreking.
- In het geval een aanvraag wordt afgewezen, adviseert de Toewijzingscommissie de school op hoofdlijnen over mogelijke oplossingen / vervolgstappen. Is nadere advisering noodzakelijk dan wordt geadviseerd hiervoor een externe specialist in te schakelen. De school maakt vervolgens eigen keuzes of en hoe hier uitwerking aan te geven.
- Na een bespreking van de Toewijzingscommissie worden ouders mondeling (telefonisch) en schriftelijk geïnformeerd over de beslissing van de commissie. Ook naar de school vindt een mondelinge (telefonische) en schriftelijke terugkoppeling plaats.

6.2 Terugplaatsingsbeleid

Het samenwerkingsverband werkt met so- en sbo-toelaatbaarheidsverklaringen met een beperkte geldigheid. De Toewijzingscommissie bepaalt op basis van de onderwijsbehoeften (vertaald in een ontwikkelingsperspectief) de geldigheidsduur van een toelaatbaarheidsverklaring. De geldigheidsduur van een toelaatbaarheidsverklaring is minimaal een volledig schooljaar en maximaal twee jaar.

(Overigens: voor het afgeven van toelaatbaarheidsverklaringen voor Ernstig Meervoudig Beperkte leerlingen volgt het samenwerkingsverband de landelijke richtlijnen.)

De invoering van toelaatbaarheidsverklaringen met een beperkte geldigheidsduur is een breuk met het verleden en vraagt daarom het nodige van alle betrokkenen:

- a. Basisscholen dienen hun communicatie met ouders van leerlingen die mogelijk in aanmerking komen voor plaatsing in het so/sbo hierop af te stemmen. Voor ouders moet vanaf het begin duidelijk zijn dat het bij plaatsing in het so/sbo geldt: ‘tijdelijk, tenzij aan het eind van de plaatsing duidelijk is dat de leerling langer is aangewezen op so/sbo-onderwijs’

- b. Dat er gewerkt gaat worden met toelaatbaarheidsverklaringen met een beperkte geldigheidsduur, heeft als consequentie
  - dat de basisschool bij plaatsing bereid moet zijn de leerling na verloop van tijd weer op te nemen
  - dat de basisschool betrokken dient te blijven bij de leerling wanneer die op het so geplaatst is
  - dat de basisschool actief investeert in de terugplaatsing
- c. Voor de so/sbo-school heeft het werken met toelaatbaarheidsverklaringen met een beperkte geldigheid de volgende implicaties:
  - het vraagt een andere mindset bij alle betrokkenen binnen de so/sbo-school
  - de commissie van begeleiding van de s(b)o-school dient actief inhoud te geven aan het terugplaatsingsbeleid
  - de so/sbo-school dient de ouders actief voor te bereiden op een mogelijke terugkeer naar het basisonderwijs

Dit alles op maat, passend bij het ontwikkelingsperspectief van de leerling. (Het is niet de bedoeling om ouders van leerlingen die zonder meer permanent zijn aangewezen op speciaal onderwijs te belasten met gesprekken / procedures in het kader van doorplaatsing naar een meer reguliere setting)
- d. De so/sbo-school en de basisschool dienen gedurende de plaatsing - en zeker aan het eind van de plaatsing - actief samen te werken met de basisschool.

Over hoe deze samenwerking eruit ziet worden bij het begin van een s(b)o-plaatsing afspraken gemaakt tussen basisschool en s(b)o-school.

In Bijlage 5 is een nadere uitwerking te vinden van het terugplaatsingsbeleid van het samenwerkingsverband.

De Toewijzingscommissie beslist over een eventuele verlenging van een toelaatbaarheidsverklaring. Daarbij zijn de volgende uitspraken leidend:

- a. Alleen wanneer de inschatting is, dat een basisschool voor de rest van de basisschoolperiode in staat is om te voldoen aan de onderwijsbehoeften van de leerling, is terugplaatsing aan de orde.
- b. Een recent geactualiseerd ontwikkelingsperspectief vormt het hoofdbestanddeel van de documenten op grond waarvan de Toewijzingscommissie beslist over verlenging van de s(b)o-plaatsing.
- c. Combi-plaatsingen kunnen deel uitmaken van een terugplaatsingstraject
- d. De procedure in verband met het toetsen van verlengingsaanvragen is dusdanig ingericht dat
  - de belasting voor ouders zo minimaal mogelijk is
  - de administratieve last (wat betreft het aanleveren van documenten) voor het speciaal (basis) onderwijs beperkt is
  - de vergaderlast voor de Toewijzingscommissie eveneens beperkt is

Het werken met toelaatbaarheidsverklaringen met een beperkte geldigheidsduur gaat in per augustus 2014.

Het samenwerkingsverband heeft de toelaatbaarheidsverklaringen van de leerlingen die op 1 augustus 2014 op een so-school zaten administratief (dus zonder inhoudelijke toetsing) verlengd tot einde basisschoolleeftijd.

Dit wil niet zeggen dat al deze leerlingen per definitie de gehele basisschoolleeftijd in het speciaal onderwijs blijven. Van de so-school wordt namelijk een actief terugplaatsingsbeleid verwacht. Dit betekent dat binnen de so-school per leerling periodiek besproken wordt of de leerling nog is aangewezen op ondersteuning door de so-school of dat een terugplaatsing naar een reguliere school een optie is die verkend kan worden. Van de sbo-school wordt eveneens een actief terugplaatsingsbeleid verwacht.

Het samenwerkingsverband monitort de effecten van het terugplaatsingsbeleid.

Hoofdstuk 7   **Beleid preventie langdurig schoolverzuim**

Binnen de regio van ons samenwerkingsverband is slechts in zeer beperkte mate sprake van 'thuiszittersproblematiek'.

Het samenwerkingsverband heeft de ambitie het aantal thuiszitters nog verder terug te brengen.

Daartoe wordt op de scholen het volgende beleid gehanteerd: Wanneer er sprake is van een verzuimpatroon (anders dan als gevolg van ziekte) gaat de school in gesprek met ouders.

Ditzelfde gebeurt wanneer de leerling op school dusdanig gedrag vertoont dat de veiligheid van de andere leerlingen en/of van de leerkrachten in het geding dreigt te raken.

Bij deze gesprekken is in veel gevallen de jeugdverpleegkundige (tevens contactpersoon van het sociale wijkteam), die aan de school verbonden is, aanwezig en in sommige gevallen - wanneer tijdelijke en/of permanente verwijdering dreigt - eveneens de leerplichtambtenaar. Ook kan de school een van de externe specialisten betrekken bij de gesprekken. Door vroegtijdig met elkaar in gesprek te gaan en samen met de ouders op zoek te gaan naar oplossingen wordt in veel gevallen voorkomen dat de leerling langdurig thuis komt te zitten.

Iedere situatie waarbij dreigend langdurig schoolverzuim aan de orde is, is anders. Het verschilt per casus welke interventies nodig zijn. Het samenwerkingsverband kiest daarom voor een aanpak op maat. Daarbij gelden de volgende uitgangspunten:

- De betrokken school heeft de regie. De school kiest per casus een verantwoordelijke (ib'er of directeur)
- De school bepaalt welke externe deskundigen betrokken worden bij het traject.
- Bij het gehele traject zijn de ouders als opvoedingsverantwoordelijken nadrukkelijk betrokken. Zij worden in principe bij alle gesprekken uitgenodigd.
- Indien het nodig is dat de leerling (tijdelijk) in een andere setting onderwijs ontvangt, wordt de keus voor de opvangplek in de eerste plaats bepaald door de onderwijs- en hulpbehoefte van de leerling.
- Wanneer een leerling tijdelijk elders onderwijs volgt zijn daar kosten mee gemoeid. Het samenwerkingsverband heeft hiervoor bekostigingsafspraken opgesteld.
- Totdat een definitieve plek gevonden is voor de leerling blijft de school waar de leerling ingeschreven staat de regie houden, tenzij daartoe anders wordt besloten in samenspraak met het schoolbestuur.
- Ieder schoolbestuur heeft een functionaris aangewezen die de school kan ondersteunen bij kwesties rond dreigend langdurig schoolverzuim. Deze persoon biedt de school hulp en begeleiding op maat, passend bij de ondersteuningsvraag van de school.

Het samenwerkingsverband monitort de aantallen thuiszitters nauwkeurig met behulp van maandelijks overzichten. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen

- absolute thuiszitters: leerlingen, ingeschreven op een school, die geen onderwijs volgen en waarbij de verwachting is dat dit langer dan een week gaat duren
- gedeeltelijke thuiszitters: leerlingen die een deel van de week geen onderwijs volgen. In de meeste gevallen betreft het leerlingen die een behandeltraject volgen).

Vanuit het samenwerkingsverband wordt bewaakt dat er tijdig passende initiatieven worden genomen om de leerling weer volledig naar school te laten gaan.

In een enkel geval is het tijdelijk niet mogelijk om een leerling binnen een reguliere of speciale school passend onderwijs te bieden en wordt uitgeweken naar een alternatieve onderwijsmogelijkheid. Bij uitzondering kan dan besloten worden dat een deel van de kosten voor rekening van het samenwerkingsverband of schoolbestuur komt. Eén van de voorwaarden daarbij is dat een vertegenwoordiger van het schoolbestuur en de coördinator van het samenwerkingsverband de gekozen oplossing onderschrijven.

Hoofdstuk 8   Positie ouders

Goed onderwijs realiseren lukt alleen met de betrokkenheid van ouders. Het samenwerkingsverband wil daarom ouders als educatieve partners betrekken bij de uitvoering van Passend Onderwijs.

Dit geven we als volgt vorm.

A. Ouders worden in algemene zin geïnformeerd

Op de website van het samenwerkingsverband wordt ouders heldere informatie geboden over de ondersteuningsmogelijkheden binnen het samenwerkingsverband. Daarnaast biedt de website informatie over de rechten van ouders.

Ook de schoolgidsen bevatten een paragraaf over Passend Onderwijs binnen onze regio en bovendien wordt van tijd tot tijd informatie geboden via de nieuwsbrieven van de school. Scholen krijgen vanuit het samenwerkingsverband voorbeeldteksten aangereikt die ze kunnen gebruiken bij het informeren van de ouders.

B. Ouders wordt gevraagd mee te denken over de inrichting van Passend Onderwijs

Via de medezeggenschapraad van de school praten ouders mee over de wijze waarop de ondersteuning op de school geconcretiseerd wordt. De medezeggenschapraad heeft adviesrecht op het schoolondersteuningsprofiel.

Ouders hebben middels de Ondersteuningsplanraad een stem waar het gaat om de inrichting van het ondersteuningsaanbod binnen het samenwerkingsverband. De Ondersteuningsplanraad heeft instemmingsrecht op het Ondersteuningsplan.

C. Ouders worden door school en samenwerkingsverband betrokken bij de ontwikkeling van hun kind

- School en ouders hebben elkaar nodig om ieder kind optimale kansen te kunnen bieden. In geval een school zorgen heeft over de ontwikkeling worden deze zorgen vanaf het eerste moment van signaleren met ouders gedeeld. Niet alleen met de bedoeling om de ouders te informeren, maar vooral ook om de ervaringskennis van de ouders over hun kind te kunnen benutten voor de begeleiding op school. Iedere school geeft op eigen wijze vorm aan het nauw betrekken van de ouders bij de ontwikkeling van hun kind.
- Wanneer de school externe ondersteuning in wil roepen voor een kind worden de ouders hierbij betrokken. School, ouders en externe specialist gaan gezamenlijk op weg om de onderwijs- en zorgbehoeften van het kind helder te krijgen.
- Op het niveau van het samenwerkingsverband zijn er afspraken rond de formele communicatie met ouders. De wettelijke rechten van ouders in het geval van een ontwikkelingsperspectief maken hier deel van uit.
- De wijze waarop de Toewijzingscommissie functioneert sluit aan bij de opvatting dat ouders en school partners zijn: De school is weliswaar de aanvrager, maar ouders hebben de gelegenheid hun visie op de aanvraag toe te lichten in een persoonlijk gesprek en de ouders worden - evenals de school - mondeling op de hoogte gesteld van de beslissing van de Toewijzingscommissie.

D. School en samenwerkingsverband nemen klachten van ouders serieus

- Wanneer ouders niet tevreden zijn over de ondersteuning die hun kind geboden wordt, hebben ze de mogelijkheid een klacht in te dienen bij het schoolbestuur. De website van ieder schoolbestuur bevat informatie hieromtrent; op de website van het samenwerkingsverband wordt verwezen naar de sites van de schoolbesturen.
- Ook hebben ouders de mogelijkheid de ondersteuning van een Onderwijsconsulent in te roepen. De Onderwijsconsulenten werken vanuit een landelijke organisatie. Zij zijn onafhankelijke deskundigen die kunnen bemiddelen tussen ouders en school. Hun dienstverlening is gratis. Meer informatie is te vinden op www.onderwijsconsulenten.nl
- Wanneer ouders niet tevreden zijn over een beslissing van de Toewijzingscommissie kunnen ze een klacht indienen bij de Commissie van Beroep van het samenwerkingsverband.

- De commissie van beroep heeft een adviserende stem. De Toewijzingscommissie heroverweegt vervolgens haar beslissing (indien aan de orde)
- Een nadere beschrijving van de werkwijze van de Commissie van Beroep is te vinden in Bijlage 6.
- Naast bovenstaande mogelijkheden kunnen ouders het geschil voorleggen aan de tijdelijke, landelijke geschillencommissie Passend Onderwijs.

Hoofdstuk 9 Afstemming onderwijs-jeugdhulp

Ieder kind verdient op school én thuis de zorg en aandacht die nodig zijn voor een optimale ontwikkeling. Wordt die ontwikkeling bedreigd, dan dient snel de juiste ondersteuning te worden ingezet.

Het samenwerkingsverband hecht daarom aan nauwe samenwerking tussen onderwijs en zorg, waarbij bij zorg met name gedacht wordt aan de sociale wijkteams van de gemeenten. De (wettelijk omschreven) taak van het onderwijs is vroegsignalering van sociaal-emotionele problematiek die (mogelijk) samenhangt met de thuissituatie. Middels samenwerking met de contactpersoon van sociale wijkteam (jeugdverpleegkundige) kunnen ouders zo nodig snel toegeleid worden naar hulp en ondersteuning gericht op kind, ouders en/of gezin.

De samenwerking tussen onderwijs en sociale wijkteams is als volgt vorm gegeven:

1. Beide gemeenten kennen een vorm van ondersteuningsteams op schoolniveau. In het ondersteuningsteam vinden ib'er en jeugdverpleegkundige elkaar en kan in samenspraak met de ouders snel vastgesteld worden wat er nodig is voor kind en ouders. Vervolgens is de jeugdverpleegkundige verantwoordelijk voor snelle toeleiding naar hulp. Iedere school heeft bij de school passende afspraken hoe het ondersteuningsteam snel en tijdig in te zetten. Op Urk heeft iedere school naast de vaste jeugdverpleegkundige een vaste schoolmaatschappelijk werker als contactpersoon.
2. Op alle scholen is de Meldcode Kindermishandeling en huiselijk geweld geïmplementeerd. In de meldcode is onder meer omschreven hoe school en jeugdverpleegkundige (als schakel naar het sociale wijkteam) samenwerken. Het consulteren van de jeugdverpleegkundige door de school vormt een vast onderdeel van de meldcode.
3. Wanneer een kind wordt aangemeld bij de Toewijzingscommissie, wordt de jeugdverpleegkundige hiervan (met toestemming van de ouders) op de hoogte gebracht. Afhankelijk van de inhoud van het dossier worden ouders uitgenodigd voor een gesprek met een vertegenwoordiger van de Toewijzingscommissie en de jeugdverpleegkundige. Doel is om, waar wenselijk, ouders snel toe te leiden naar ondersteuning voor kind- en/of gezin.

Op het gebied van de samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp is al veel bereikt. Verbeterpunten liggen met name op het vlak van het gezamenlijk optrekken door onderwijs en jeugdhulp tijdens ondersteuningstrajecten (werken vanuit het principe 'één kind-één plan', regelmatige terugkoppeling naar de school) en op het gebied van het betrekken van de ouders bij de samenwerking ('niet over, maar met ouders', ouders aanspreken op hun verantwoordelijkheid, versterken van de eigen kracht van ouders). Het samenwerkingsverband wil hier samen met de gemeenten en de zorgpartners invulling aan geven.

Dit gebeurt onder meer middels Sterk in de klas. Sterk in de klas is een methodiek waarbij een jeugdhulpverlener een dagdeel per week aanwezig is op een school die kind, ouders en school ondersteunt rond sociaal-emotionele problematiek. Sterk in de klas is laagdrempelig voor de ouders en werkt preventief: door snel ondersteuning te bieden kan voorkomen worden dat het kind op een later moment is aangewezen op zwaardere vormen van zorg, c.q. op een plaatsing binnen het speciaal (basis)onderwijs.

Hoofdstuk 10 Financiële inrichting

10.1 Inzet middelen lichte ondersteuning

Wettelijk bepaalde bekostigingssystematiek sbo-school

De wettelijke regeling ten aanzien van de bekostiging van de sbo-school is met de invoering van Passend onderwijs ongewijzigd gebleven. Dit betekent: op basis van 2% van het aantal leerlingen in het samenwerkingsverband vindt rechtstreekse bekostiging plaats; voor leerlingen boven de 2% vindt overdracht vanuit het samenwerkingsverband plaats. Dit gebeurt op basis van de leerlingaantallen per 1 oktober (teldatum) en 1 februari (peildatum) De werkwijze met betrekking tot grensverkeer blijft ongewijzigd van kracht.

Afspraken rond de verdeling van de middelen lichte ondersteuning

Het samenwerkingsverband hanteert ten aanzien van de inzet van de middelen lichte ondersteuning de volgende afspraken:

- Van het centraal binnengekomen ondersteuningsbudget lichte ondersteuning wordt gezamenlijke overhead afgetrokken. (Hiermee wordt de volledige overhead van het samenwerkingsverband bekostigd vanuit het budget lichte ondersteuning)
- Het resterende budget wordt naar rato van het aantal leerlingen verdeeld over de schoolbesturen regulier basisonderwijs
- De inzet van dit budget gebeurt deels op basis van gezamenlijke afspraken en deels als uitvoering van beleid op het niveau van het betreffende bestuur.
- Ieder bestuur is verantwoordelijk voor de bekostiging van de verwijzingen uit het eigen bestuur.

Bekostigingssystematiek sbo-plaatsen

Uitgangspunt voor de bekostigingssystematiek is enerzijds 'de verwijzer betaalt'. Anderzijds is er een zekere mate van solidariteit ingebouwd in het bekostigingsmodel.

Jaarlijks wordt per bestuur in beeld gebracht hoeveel kinderen op de Klimboom zitten.

Als het totale aantal plaatsingen onder de 2% ligt wordt er niets overgedragen naar de Klimboom. Ook niet door een schoolbestuur dat boven de 2% geplaatst heeft. (Dit schoolbestuur profiteert m.a.w. van het beneden de 2% liggende aantal plaatsingen van een ander schoolbestuur)

Als het totale aantal plaatsingen boven de 2% zit, wordt er overgedragen naar de Klimboom. Dit wordt verrekend per schoolbestuur, op basis van het werkelijke aantal plaatsingen. In het geval de deelnamepercentages van de schoolbesturen verschillen, waarbij er ook schoolbesturen zijn die onder de 2% zitten, dan profiteren de schoolbesturen met een hoog deelnamepercentage van het schoolbestuur dat onder de 2% zit.

Rekenvoorbeeld:

schoolbestuur	aantal leerlingen	2%	aantal plaatsingen	middelen overdragen voor
schoolbestuur A	6000	120	160	20 leerlingen
schoolbestuur B	3000	60	40	0 leerlingen
schoolbestuur C	1000	20	20	0 leerlingen

Deze bekostigingssystematiek zal voor schooljaar 2016-2017 worden gehanteerd. Uiterlijk oktober 2016 zullen de bekostigingsafspraken voor de periode augustus 2017 - juli 2020 worden vastgesteld.

Nadere uitwerking van het principe 'de verwijzer betaalt'

Het principe 'de verwijzer betaalt' wordt consequent toegepast. Wanneer een sbo-plaatsing het gevolg is van een verwijzing vanuit een van de scholen van het samenwerkingsverband, dan zijn de kosten van de plaatsing voor het betreffende schoolbestuur. Plaatsingen van leerlingen die niet afkomstig zijn van een van de deelnemende scholen, worden bekostigd door het samenwerkingsverband als geheel. (Op deze plaatsingen heeft een schoolbestuur geen invloed gehad; daarmee zou het niet logisch zijn om dergelijke plaatsingen toe te rekenen aan een bepaald schoolbestuur.)

Uitgewerkt naar een aantal verschillende typen plaatsingen betekent dit het volgende:

1. Al het *uitgaand grensverkeer* wordt meegenomen in de bekostigingssystematiek zoals die voor Klimboomplaatsingen wordt gehanteerd. Bij de bekostiging van de sbo-plaatsingen maakt het daarmee voor een schoolbestuur niet meer uit naar welke sbo-school de kinderen gaan.
2. De kosten die voortkomen uit de plaatsingen van vierjarigen (*rechtstreekse instroom in sbo vanuit de voorschoolse periode*) worden gezamenlijk gedragen door het samenwerkingsverband.
Dit geldt eveneens voor de verwijzingen die plaats vinden binnen het eerste jaar dat een leerling onderwijs volgt. Deze afspraak is gemaakt om te voorkomen dat scholen een leerling weigeren omdat voorzien wordt dat er veel aanvullende ondersteuning nodig zal zijn voor de leerling.
In het verlengde hiervan is de regeling ‘Kansrijk, maar risicovol’ ingevoerd. Dit houdt in dat een school een leerling binnen het eerste jaar dat de leerling onderwijs volgt kan aanmelden bij de Toewijzingscommissie. Wanneer de Toewijzingscommissie oordeelt dat de kans op latere verwijzing groot is én het blijkt in de loop van de basisschoolperiode inderdaad nodig om de leerling te verwijzen, dan zijn de kosten hiervan voor het samenwerkingsverband (en niet voor het betreffende schoolbestuur).
3. De kosten die voortkomen uit plaatsingen als gevolg van verhuizingen (*zijinstroom in sbo van kinderen die elders op een sbo-school zaten*) worden eveneens gezamenlijk gedragen door het samenwerkingsverband.
4. Inkomsten als gevolg van *inkomend grensverkeer* komen ten goede aan het samenwerkingsverband als geheel.

10.2 Inzet middelen zware ondersteuning

Wettelijk bepaalde bekostigingssystematiek so-scholen

De bekostiging van het so op basis van de 1 oktobertelling vindt rechtstreeks plaats door DUO (middels korting op het budget zware ondersteuning van het samenwerkingsverband). De bekostiging op basis van de peildatum (1 februari) vindt plaats door het samenwerkingsverband. (We hebben het hier over basisbekostiging plus ondersteuningsbekostiging!) Als er op 1 februari meer leerlingen op het speciaal onderwijs zitten dan op 1 oktober van het voorgaande jaar, dient het samenwerkingsverband middelen over te dragen voor deze extra leerlingen. Wanneer er op de peildatum van een bepaalde bekostigingscategorie minder leerlingen op het speciaal onderwijs zitten dan op 1 oktober in het voorgaande jaar, draagt het so navenant middelen over aan het samenwerkingsverband. Wanneer het totaal van de verrekening van de overdrachtsverplichtingen leidt tot een voor de SO-school negatief resultaat, dan wordt de uitkomst van de berekening op nul gezet. De resterende middelen zijn bedoeld om in te zetten binnen de basisscholen.

Afspraken rond de bekostiging van so-plaatsen

Wat betreft de bekostiging van de so-plaatsen kiest het samenwerkingsverband voor een systematiek die nauw aansluit op de systematiek zoals die is afgesproken voor de bekostiging van sbo-plaatsen. Dit resulteert in de volgende afspraken.

1. Indien de leerling afkomstig is van één van de basisscholen van het samenwerkingsverband, geldt ‘de verwijzer (= het verwijzende schoolbestuur) betaalt’
2. Directe instroom vanuit de voorschoolse periode wordt gezamenlijk bekostigd. Deze instroom wordt dus niet teruggerekend naar de afzonderlijke schoolbesturen.
3. Dit geldt dus ook voor verwijzingen die plaats vinden binnen een jaar nadat een leerling gestart is met het volgen van onderwijs en voor de verwijzingen die vallen onder de regeling ‘Kansrijk, maar risicovol’.
4. De instroom van meervoudig gehandicapte leerlingen (MG-leerlingen) wordt eveneens gezamenlijk bekostigd.

Bekostigingsafspraken so-plaatsen tijdens de overgangperiode

Een inventarisatie van de huidige leerlingenpopulatie op de so-scholen leert dat ongeveer 60% van de leerlingplaatsen niet toe te schrijven is aan de verwijzing van een bepaald

schoolbestuur. Het betreft hier voor een deel kinderen die rechtstreeks zijn ingestroomd vanuit de voorschoolse periode of door verhuizingen. Een ander deel van de kinderen is afkomstig van basisscholen van buiten onze regio. Een derde deel tenslotte, betreft kinderen die mogelijk op een school van ons samenwerkingsverband hebben gezeten, maar die verschillende schoolwisselingen hebben doorgemaakt, waardoor de oorspronkelijke herkomst niet te traceren is. Onder meer omdat een zo groot deel van de huidige so-populatie niet te koppelen is aan een bepaald schoolbestuur, is voor de volgende beleidslijn gekozen:

- De kosten horend bij de so-leerlingen die voor augustus 2014 zijn geplaatst zijn binnen het so worden gezamenlijk gedragen.
- Vanaf 2015-2016 is de bekostiging gebaseerd op de nieuwe afspraken:
  - Ieder schoolbestuur bekostigt de eigen verwijzingen (geplaatst na augustus 2014)
  - Alle eerdere plaatsingen worden gezamenlijk bekostigd
  - Voorschoolse instroom, instroom binnen het eerste jaar onderwijs, verwijzingen die vallen onder de regeling 'Kansrijk, maar risicovol' en MG-plaatsingen (so-bekostigings-categorie hoog) worden gezamenlijk bekostigd.

Inzet middelen zware ondersteuning voor (speciaal) basisonderwijs

De gelden die ingezet kunnen worden voor ondersteuning binnen de basisscholen worden naar rato van het aantal leerlingen overgemaakt naar de schoolbesturen regulier (en speciaal basis) onderwijs. Deze middelen zijn bedoeld om de opvangcapaciteit van de basisschool te versterken/verbreden zodat het voor de basisschool mogelijk wordt om kinderen met extra onderwijsbehoeften een passend onderwijsaanbod te bieden.

Ten aanzien van de inzet van de gelden zijn er gezamenlijke afspraken.

1. Een fors deel van de gelden is bedoeld om rechtstreeks in te zetten binnen de basisscholen.
Ieder schoolbestuur is vrij hoe de middelen in te zetten ten behoeve van de eigen scholen en verantwoordt jaarlijks hoe de gelden gebruikt zijn. Dit gebeurt op het niveau van het schoolbestuur en op schoolniveau.
2. Ieder schoolbestuur besteedt een deel van de middelen aan het beschikbaar stellen van externe expertise volgens de gezamenlijke afspraken zoals beschreven in Hoofdstuk 5.

Besteding middelen lichte en zware ondersteuning door de schoolbesturen

Zoals hierboven genoemd hanteert ieder schoolbestuur eigen beleid wat betreft de inzet van de ondersteuningsmiddelen. Daarbij zijn de afspraken op het niveau van het samenwerkingsverband kaderstellend.

Jaarlijks worden de ingezette middelen op school- en bestuursniveau verantwoord.

Ten tijde van het opstellen van dit plan is niet concreet te beschrijven welke verdeelsystematiek op het niveau van ieder schoolbestuur gehanteerd zal worden de komende jaren. Op basis van de opgedane ervaringen zullen mogelijk aanpassingen plaats vinden in de loop van de planperiode.

Voor 2016-2017 zijn de afspraken op bestuursniveau als volgt.

Aves

- De middelen lichte ondersteuning worden via een vaste verdeelsleutel verdeeld over de scholen en zijn goeddeels bestemd voor de inzet van de ib'er.
- Per voormalige rugzakleerling die nog op school zit op 1 augustus 2016, ontvangt de school € 7000,-. Dit wordt bekostigd uit de middelen zware ondersteuning.
- Uit de middelen zware ondersteuning wordt eveneens bekostigd: de inzet van de externe expertise, kosten in verband met externe ondersteuning en scholing
- De resterende gelden worden naar rato van het leerlingenaantal verdeeld over de scholen.
- Op schoolniveau wordt bepaald hoe de beschikbare gelden zware ondersteuning worden ingezet. De school houdt er daarbij rekening mee dat er zich mogelijk in de loop van een schooljaar onverwachte situaties kunnen voordoen die vragen om inzet van ondersteuningsgelden.

SCPO

- De middelen lichte ondersteuning worden via een vaste verdeelsleutel verdeeld over de scholen en zijn goeddeels bestemd voor de inzet van de ib'er.

- Per voormalige rugzakleerling die nog op school zit op 1 augustus 2016, ontvangt de school € 7000,-. Dit wordt bekostigd uit de middelen zware ondersteuning.
- Uit de middelen zware ondersteuning wordt eveneens bekostigd: de inzet van de externe expertise, kosten in verband met externe ondersteuning en scholing.
- Daarnaast wordt bovenschols een bedrag gereserveerd waar scholen in de loop van het jaar een beroep op kunnen doen wanneer zich onverwachte situaties voordoen
- De resterende gelden worden naar rato van het leerlingenaantal verdeeld over de scholen.
- Op schoolniveau wordt bepaald hoe de beschikbare gelden zware ondersteuning worden ingezet.

Rehoboth

- De middelen lichte ondersteuning worden via een vaste verdeelsleutel verdeeld over de scholen en zijn goeddeels bestemd voor de inzet van de ib'er.
- Per voormalige rugzakleerling die nog op school zit op 1 augustus 2016, ontvangt de school € 7000,-. Dit wordt bekostigd uit de middelen zware ondersteuning

Accretio

- Iedere school ontvangt een vast bedrag per leerling om in te zetten voor de ondersteuning aan kinderen met extra onderwijsbehoeften.
- Daarnaast bekostigt Accretio vanuit de middelen lichte en zware ondersteuning de specialisten die middels Florion ingeroepen kunnen worden om ondersteuning te bieden bij hulpvragen rond een passend onderwijsaanbod.
- Tenslotte hebben de scholen de mogelijkheid om arrangementen (vaak 'handen in de groep') aan te vragen bij Florion.

10.3 Bespreekpunten voor de nabije toekomst

Met de invoering van Passend Onderwijs zullen we op termijn meer te maken krijgen met een ander type plaatsingen. Over de bekostiging hiervan maken we t.z.t. afspraken.

Denk hierbij bv. aan:

1. Combiplaatsingen
De situatie waarbij een kind voor langere tijd een deel van de week op een so-school zit en een deel van de week op een s(b)o-school.
2. De leerling met een duidelijk zwaardere onderwijsbehoefte (dan sbo) die geplaatst is op de sbo-school. We hebben het dan over de leerlingen die wat betreft onderwijsbehoeften tussen sbo en so in zitten. Gaan we qua bekostiging tussen sbo en so zitten?
3. De leerling die qua onderwijs- en zorgbehoefte zit op de grens van onderwijs en dagverblijf. De onderwijsplaats van deze leerling zou deels uit zorggeld betaald moeten kunnen worden?

10.4 Meerjarenbegroting

Baten	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22
lichte ondersteuning algemeen	1.035.510	1.071.694	1.070.032	1.031.313	1.028.892	1.033.995	1.039.698	1.043.850
zware ondersteuning	775.414	2.329.367	2.323.181	2.243.311	2.238.560	2.249.465	2.261.536	2.270.157
verevening zware ondersteuning (pers)		1.162.932	1.104.785	930.346	697.759	348.880		
verevening zware ondersteuning (mat)	68.225	113.546	100.875	79.921	49.707	14.620		
verevening zware ondersteuning	68.225	1.276.478	1.205.661	1.010.266	747.466	363.499		
grensverkeer sbao in	0	0	33.048	24.482	24.482	24.482	24.482	24.482
overdrachtsverplichting van sbao	0	0	0	0	0	0	0	0
overige baten	23.461	28.214	28.214	24.407	24.407	24.407	24.407	24.407
Totale baten	1.902.610	4.705.752	4.660.136	4.333.780	4.063.808	3.695.849	3.350.123	3.362.897

Lasten	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22
afdracht SO, teldatum, (via DUO)	87.798	1.853.663	1.736.090	1.819.001	1.783.828	1.652.474	1.529.923	1.410.046
afdracht SO, peildatum, ondersteuningsbek.		28.744	44.422	0	0	0	0	0
afdracht SO, peildatum, basisbekostiging		11.370	16.834	0	0	0	0	0
grensverkeer sbao uit	0	7.958	17.131	17.131	17.131	17.131	17.131	17.131
overdrachtsverplichting aan sbao	79.287	43.490	46.286	19.701	21.072	18.416	15.418	13.191
Lasten ondersteuningsplan								
verplichte besteding AB bij SO		386.597						
P1: Bestuur en Organisatie	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000
P2: Toewijzingscommissie	19.000	18.400	17.600	17.600	17.600	17.600	17.600	17.600
P3: Bekostiging SBO >2% (rekening SWV) - DVB	0	0	0	0	0	0	0	0
P4: IB/studie/scholing	877.222	941.845	962.063	941.362	937.571	945.329	954.030	960.410
P5: Bekostiging SO (rekening SWV) - DVB	0	0	0	0	0	0	0	0
P6: Afroming € 3,92/ln	22.030	0	0	0	0	0	0	0
P7: Extra zware ondersteuning door scholen	724.571	1.327.327	1.638.053	1.432.013	1.194.783	953.553	724.916	860.111
P8: Schoolmaatschappelijk werk	23.461	28.214	28.214	24.407	24.407	24.407	24.407	24.407
P9: AB door Zonnebloemschool en Twijn	0	0	75.000	0	0	0	0	0
Totale lasten	1.893.370	4.707.609	4.641.694	4.331.216	4.056.392	3.688.912	3.343.426	3.362.897
Resultaat	9.240	1.857	18.441	2.564	7.415	6.937	6.697	

Hoofdstuk 11 Samenwerking met externe partners

11.1 Gemeenten

Het samenwerkingsverband hecht aan constructieve samenwerkingsrelaties met de beide gemeenten.

Om te kunnen waarborgen dat kinderen een adequaat onderwijsaanbod ontvangen én een ontwikkelingstimulerende buitenschoolse omgeving hebben, hebben samenwerkingsverband en gemeenten elkaar nodig. De taken en verantwoordelijkheden van beide partners sluiten namelijk op elkaar aan. De schoolbesturen hebben een zorgplicht en zijn daarmee verantwoordelijk voor een passend onderwijsaanbod voor ieder kind. De gemeenten zijn verantwoordelijk voor het toezicht op de naleving van de leerplicht, voor het leerlingenvervoer, de onderwijshuisvesting en het onderwijsachterstandenbeleid. Daar is sinds 1 januari 2015 de zorg voor de jeugd bijgekomen.

Om een goede invulling aan Passend Onderwijs te kunnen geven werkt het samenwerkingsverband nauw samen met de gemeenten rond onder meer de volgende onderwerpen.

a. Leerplicht

In beide gemeenten zijn er duidelijke afspraken ten aanzien van het optreden bij schoolverzuim, waarbij rol en verantwoordelijkheid van zowel onderwijs als gemeente vastgelegd is.

Er is een actieve samenwerking waar het gaat om het voorkomen van ‘thuis zitten’. Er zijn rond dit onderwerp intensieve samenwerkingsrelaties met de leerplichtambtenaren van beide gemeenten. (Zie Hoofdstuk 7 Preventie langdurig schoolverzuim)

Sommige kinderen met ernstige meervoudige beperkingen worden op jonge leeftijd vrijgesteld van de leerplicht. Bij het vaststellen of een kind al dan niet plaatsbaar is in een onderwijssetting dient de hulpvraag van het kind altijd leidend te zijn. Het samenwerkingsverband trekt rond deze thematiek samen op met de gemeenten. Soms zal een gecombineerd onderwijs-en-zorg-arrangement het beste zijn voor een kind. Het samenwerkingsverband wil samenwerken met de gemeenten om dit type arrangementen mogelijk te maken.

b. Leerlingenvervoer

Het samenwerkingsverband heeft de ambitie om kinderen zoveel mogelijk passende ondersteuning te bieden in de directe woonomgeving. Dit zal naar verwachting op termijn leiden tot een vermindering van het aantal kinderen dat aangewezen is op vervoer naar scholen voor speciaal (basis)onderwijs. Een andere ambitie van het samenwerkingsverband is om kinderen zoveel mogelijk in een reguliere setting ondersteuning te bieden. Dit zal in een aantal gevallen betekenen dat een kind op een andere basisschool geplaatst wordt. Het samenwerkingsverband zal de gemeenten verzoeken om te onderzoeken of in deze gevallen het vervoer naar de betreffende basisschool vergoed kan worden.

c. Onderwijshuisvesting

Het samenwerkingsverband ondersteunt de intentie van de scholen voor speciaal (basis) onderwijs om vergaand te gaan samenwerken van harte. Op termijn zal deze samenwerking zich mogelijk vertalen in consequenties op het gebied van huisvesting. Het samenwerkingsverband verzoekt de gemeente Noordoostpolder in haar huisvestingsbeleid aan te sluiten op deze ontwikkeling.

d. Zorg voor de jeugd

Voor de gemeenten ligt er de uitdaging de komende jaren invulling te geven aan de zorg voor de jeugd. De doelstelling van beide gemeenten om vroegtijdig te signaleren en vroegtijdig ondersteuning te bieden wordt door het samenwerkingsverband van harte onderschreven. Het samenwerkingsverband wil hierin nauw samenwerken met de gemeenten en verzoekt de gemeenten haar beleid op alle niveaus nauw af te stemmen op het ondersteuningsbeleid van samenwerkingsverband en scholen. (Zie Hoofdstuk 9)

De gemeenten zijn sinds 2015 in het kader van de Jeugdwet verantwoordelijk voor de vergoede dyslexiezorg. Het samenwerkingsverband hecht eraan dat deze zorg beschikbaar blijft voor de leerlingen die dit nodig hebben. Daarbij is het van belang dat de zorg via korte lijnen, middels soepel en snel verlopende procedures beschikbaar wordt gesteld aan leerlingen. Het samenwerkingsverband werkt graag samen met de gemeenten om een en ander te optimaliseren.

Rol gemeente bij voorbereiding Ondersteuningsplan

Vóór de vaststelling van het Ondersteuningsplan voeren samenwerkingsverband en gemeenten op overeenstemming gericht overleg (OOGO) over het Ondersteuningsplan. In het kader van de Jeugdwet stellen gemeenten sinds 2015 een 'Jeugdplan' op; ook hier geldt de wettelijke verplichting om OOGO te voeren alvorens het Jeugdplan vast te stellen.

11.2 Speciaal onderwijs voor blinde en slechtziende leerlingen, voor dove en slechthorende leerlingen en voor leerlingen met extra onderwijsbehoeften als gevolg van taal-spraakproblematiek

In het kader van Passend Onderwijs maakt het speciaal onderwijs voor ZML-kinderen en voor kinderen met extra onderwijsbehoeften als gevolg van lichamelijk-motorische beperkingen en als gevolg van gedragsproblemen deel uit van ons samenwerkingsverband. Dat geldt niet voor de rest van het speciaal onderwijs.

Met ingang van augustus 2014 is de ondersteuning vanuit het speciaal onderwijs voor dove en slechthorende leerlingen en voor kinderen met extra onderwijsbehoeften als gevolg van taal-spraakproblematiek namelijk op een andere manier georganiseerd. Er wordt een vergelijkbaar model ingevoerd als al langere tijd voor de ondersteuning vanuit het speciaal onderwijs voor blinde en slechtziende leerlingen gold.

In samenwerking tussen schoolvereniging Rehoboth en Kentalis is binnen de Harmpje Visserschol op Urk een geïntegreerd ondersteuningsaanbod taal-spraak gerealiseerd. Een aantal van de Urker kinderen, die anders zouden zijn aangewezen op speciaal onderwijs elders, krijgt nu in de eigen woonomgeving onderwijs. Dit model blijkt succesvol. Er zijn inmiddels vergevorderde plannen om ook aan kinderen met een intensief arrangement onderwijs op Urk te gaan aanbieden.

De aantallen leerlingen met spraak-taal-problematiek in Noordoostpolder zijn te gering om daar een model à la de Harmpje Visserschool te introduceren.

Kentalis is voornemens met ingang van augustus 2016 waar nodig kindgerichte ondersteuning binnen het basisonderwijs te laten verzorgen door medewerkers in dienst van Kentalis. (Er worden dan door Kentalis dus geen middelen meer overgedragen naar de basisschool.) Deze werkwijze heeft gevaar in zich dat veel werktijd verloren gaat aan verplaatsing tussen scholen. Het samenwerkingsverband wil samen met Kentalis zoeken naar een opzet waarbij de beschikbare tijd zoveel mogelijk en goede komt aan de leerlingen.

Schoolvereniging Rehoboth werkt binnen de Cornelis Zeemanschool eveneens nauw samen met Bartimeus. Het onderwijsaanbod (inclusief de fysieke omgeving) is daar zodanig afgestemd op blinde en slechtziende kinderen dat een belangrijk deel van de blinde en slechtziende kinderen op Urk nu thuis nabij onderwijs kan krijgen en niet is aangewezen op speciaal onderwijs ver buiten de woonplaats. Ook kinderen uit Noordoostpolder kunnen van deze voorziening gebruik maken.

Omdat ook in de toekomst een substantieel aantal leerlingen aangewezen zal zijn op ondersteuning vanuit Kentalis of Visio / Bartimeus, wil het samenwerkingsverband intensief samenwerken. Daartoe:

- worden de ondersteuningsmogelijkheden van het speciaal onderwijs (geen deel uitmakend van ons samenwerkingsverband) vermeld op de website van het samenwerkingsverband.
- wordt samenwerking op het niveau van de ondersteuners nagestreefd met als doel afstemming, kennisdeling en snelle doorverwijzing indien aan de orde.
- zal de Toewijzingscommissie In voorkomende gevallen een vertegenwoordiger van Kentalis of Visio / Bartimeus uitnodigen als adviseur deel te nemen aan de bespreking van een dossier.

11.3 Samenwerkingsverband voortgezet onderwijs Aandacht+

De samenwerkingsverbanden basisonderwijs en voortgezet onderwijs vinden elkaar in de gezamenlijke verantwoordelijkheid om voor ieder kind een ononderbroken ontwikkelingslijn te bieden.

Tussen beide samenwerkingsverbanden wordt al op diverse manieren samengewerkt rond de overdracht van kinderen met extra onderwijsbehoeften:

- Bij alle groep 8-leerlingen bij wie door de basisschool om gegronde redenen aan dyslexie wordt gedacht, is ruim voor de zomervakantie (middels aanvullend onderzoek door Aandacht+) vastgesteld of ze dyslectisch zijn
- Wanneer de basisschool zorgen heeft of een leerling het qua gedrag zal redden in de brugklas is er de mogelijkheid vroegtijdig (eventueel al in groep 7) contact te leggen met Aandacht+, die dan een trajectbegeleider inzet die leerling en ouders begeleidt bij de overgang naar het voortgezet onderwijs
- Leerlingen die intensieve aanvullende ondersteuning nodig hebben binnen de brugklas worden met voorrang geplaatst binnen het voortgezet onderwijs. Zo wordt voorkomen dat op een later moment, wanneer de klassen gevuld zijn, plaatsing problemen oplevert.
- Basisonderwijs en voortgezet onderwijs werken samen rond een plusaanbod voor begaafde leerlingen.
- Er zijn goed functionerende afspraken ten aanzien van de toeleiding van leerlingen naar leerwegondersteunend onderwijs en praktijkonderwijs.

Over het algemeen verloopt de overgang van basis- naar voortgezet onderwijs soepel. Voor beide partijen blijft het echter zaak alert te blijven.

Voor het basisonderwijs is de opdracht om tijdig te signaleren voor welke leerlingen de overgang naar het voortgezet onderwijs een risicofactor vormt. De school dient vervolgens lang voor de feitelijke overgang te starten met de voorbereiding op de overgang het voortgezet onderwijs. De basisschool ondersteunt de ouders waar nodig bij de overgang naar het voortgezet onderwijs. Zo nodig kan de school hierbij de hulp van een externe specialist inroepen. Voor het voortgezet onderwijs ligt de uitdaging erin ieder kind vanaf de eerste schooldag de ondersteuning te (blijven) bieden die het nodig heeft.

Speciale aandacht wat betreft de overgang vragen de leerlingen in het speciaal (basis) onderwijs. Aandacht+ en de betreffende s(b)o-scholen hebben hierover concrete afspraken. Wanneer laat in de basisschool nog een verwijzing naar het speciaal (basis) onderwijs overwogen wordt en een kind wordt aangemeld bij de Toewijzingscommissie, nodigt de Toewijzingscommissie Aandacht+ uit om met een vertegenwoordiger aanwezig te zijn bij de bespreking. Dit gebeurt bij alle verwijzingen vanaf begin groep 7.

11.4 Instellingen uit de voorschoolse periode

Om bij de start in het basisonderwijs ieder kind de zorg te kunnen bieden die het nodig heeft, is het belangrijk dat

- het in de voorschoolse periode tijdig wordt gesignaleerd wanneer een kind zich op een of meer gebieden onvoldoende ontwikkelt
- het basisonderwijs hiervan vroegtijdig op de hoogte gesteld wordt zodat ervoor gezorgd kan worden dat het kind vanaf de eerste dag op de basisschool de ondersteuning kan krijgen die het nodig heeft.

Er wordt in beide gemeenten nauw samengewerkt met *peuterspeelzalen en kinderopvangorganisaties*. Ten aanzien van de overdracht gelden de volgende afspraken:

- Er wordt gewerkt met een schriftelijk overdrachtsformulier waarop relevante informatie over de ontwikkeling van de peuter staat vermeld. Dit formulier wordt met de ouders besproken en tenminste een maand voordat de peuter vier jaar wordt bij de basisschool bezorgd.
- Wanneer er zorgen zijn om de ontwikkeling van een peuter vindt er altijd warme overdracht plaats.
- Wanneer er serieuze twijfels zijn of het kind voldoende zal hebben aan het reguliere onderwijsaanbod, wordt door de instelling uit de voorschoolse periode vroegtijdig contact opgenomen met de basisschool.

- In sommige gevallen - wanneer mogelijk een start op een s(b)o-school de beste optie is voor een kind en er geen psychologisch onderzoeksverslag beschikbaar is- neemt een gedragsdeskundige van het samenwerkingsverband een psychologisch onderzoek af bij een peuter.
- Wanneer er onderzoek nodig is om in beeld te krijgen wat er nodig is aan ondersteuning in het onderwijs financiert het samenwerkingsverband dit.

Met *orthopedagogisch dagcentrum / medisch kinderdagverblijf De Paddestoel (met vestigingen in Emmeloord en op Urk)* en met de *therapeutische peutergroep van de Vogellanden te Zwolle* zijn er afspraken over het vroegtijdig melden van peuters, zodat gezamenlijk besproken kan worden wat de beste onderwijsplek is voor de leerling. Ouders zijn verantwoordelijk voor de aanmelding van hun kind bij het onderwijs. Waar nodig worden ze hierbij ondersteund door de voorschoolse voorziening. Wanneer in de richting van een basisschool gedacht wordt, wordt contact opgenomen met de betreffende basisschool. De basisschool schakelt dan een externe specialist in die thuis is in de betreffende problematiek. Basisschool en externe specialist brengen vervolgens samen de onderwijsbehoeften van de leerling in kaart. Op basis daarvan beslist de basisschool over plaatsing. Betreft het een leerling waarbij in de richting van speciaal (basis) onderwijs wordt gedacht, dan wordt de leerling gemeld bij de Toewijzingscommissie. De voorzitter van de Toewijzingscommissie vraagt vervolgens een ib'er van een basisschool en een deskundige uit het speciaal onderwijs om samen de onderwijsbehoeften van de leerling in beeld te brengen. Dit vormt belangrijke informatie voor de bespreking in de Toewijzingscommissie. Meer informatie over de toeleiding van jonge kinderen met waarschijnlijk aanvullende onderwijsbehoeften naar het onderwijs is te vinden in Bijlage x.

Met het *Centrum voor Jeugd en Gezin* zijn er afspraken dat informatie uit het kinddossier van het consultatiebureau middels het zorgteam van de school tijdig beschikbaar komt van de basisschool.

De *ouders* van de bijna vierjarige vormen voor de school belangrijkste informatiebron. Daarom houden de scholen een inhoudelijke intake met de ouders wanneer de leerling aangemeld wordt. Tevens worden de ouders betrokken bij de contacten tussen school en voorschoolse organisaties.

11.5 Scholen voor speciaal (basis)onderwijs buiten de regio

Bij besprekingen waarbij plaatsing in het speciaal onderwijs een optie is, zijn vertegenwoordigers van de s(b)o-scholen die deel uitmaken van ons samenwerkingsverband aanwezig om een advies uit te brengen aangaande de plaatsing.

Wanneer het samenwerkingsverband voor een leerling een toelaatbaarheidsverklaring s(b)o heeft afgegeven, hebben de ouders de mogelijkheid hun kind aan te melden op een speciale (basis) school buiten het samenwerkingsverband.

De Toewijzingscommissie en de school van herkomst werken in dergelijke gevallen constructief mee aan een soepele overdracht van gegevens.

De betreffende s(b)o-school wordt daarbij tevens geïnformeerd over de afspraken die binnen ons samenwerkingsverband gelden ten aanzien van afgebakende geldigheidsduur van de toelaatbaarheidsverklaring.

Buiten deze contacten rond plaatsingen is de samenwerking tussen ons samenwerkingsverband en s(b)o-scholen buiten ons samenwerkingsverband vrij beperkt.

Een uitzondering wordt gemaakt voor sbo Het Speelwerk in Zwolle, omdat ouders van Planthof en Vuurbaak om redenen van denominatie vaak kiezen voor plaatsing op Het Speelwerk. Sbo Het Speelwerk wordt actief betrokken bij besprekingen in de Toewijzingscommissie wanneer ouders in het voortraject duidelijk gemaakt hebben dat ze hun kind graag geplaatst zien op het Speelwerk in Zwolle.

11.6 Jeugdhulppartners Vitree en Triade

Het samenwerkingsverband onderhoudt in het kader van casuïstiek werkcontacten met functionarissen van diverse jeugdhulppartners.

Met Vitree en Triade wordt eveneens op beleidsniveau contact onderhouden.

Vitree is hoofdaannemer op het gebied van pleegzorg in onze regio. Ons gebied kent een bovengemiddeld aantal pleegkinderen met op Urk de hoogste pleegkinddichtheid van Nederland. Pleegkinderen zijn relatief vaak aangewezen op aanvullende of extra ondersteuning binnen het onderwijs. Door nauwer te gaan samenwerken met Vitree wordt het mogelijk om voor pleegkinderen het aanbod op school en de ondersteuning in de thuissituatie beter op elkaar af te stemmen.

Triade is de Flevolandse jeugdhulporganisatie die Sterk in de Klas heeft ontwikkeld. In samenwerking tussen Triade, de gemeenten en het samenwerkingsverband is het concept Sterk in de klas aangepast aan de schaal en couleur locale van onze regio. De komende jaren zal in de genoemde samenstelling gemonitord worden wat de effecten zijn en zal Sterk in de Klas mogelijk verder doorontwikkeld worden.

Hoofdstuk 12 Kwaliteitszorg

Het samenwerkingsverband ziet het realiseren van passende ondersteuning voor ieder kind in de eerste plaats als de verantwoordelijkheid van de schoolbesturen.

Daarom is gekozen voor

- het beperken van de omvang van het verzamelen en monitoren van gegevens betreffende kwaliteitszorg op het niveau van het samenwerkingsverband
- het stimuleren van onderlinge verantwoording: 'elkaar scherp houden en leren van elkaar door mee te kijken in elkaars keuken'

Basisondersteuning

Ieder schoolbestuur ziet er op toe dat bij alle scholen de basisondersteuning op orde is en dat de in een schoolondersteuningsprofiel beschreven aanvullende ondersteuning van goede kwaliteit is.

Hoe een schoolbestuur de kwaliteit van de ondersteuning op haar scholen monitort en bewaakt, is aan het schoolbestuur.

Verschiedende schoolbesturen werken hiertoe onder meer met interne audits waarbij collega's van een andere school onder meer de onderwijskwaliteit van een school toetsen. Bij andere schoolbesturen is dit in ontwikkeling.

Wanneer een school tekort schiet wat betreft basisondersteuning is het aan het schoolbestuur om ervoor te zorgen dat de school een verbeterplan opstelt.

De schoolbesturen hebben ten opzichte van elkaar een informatieplicht: ze houden elkaar op de hoogte van de stand van zaken op de eigen scholen en informeren elkaar vroegtijdig wanneer op een of meer scholen de basisondersteuning onder de maat is.

Deze horizontale verantwoording is bedoeld om gezamenlijk trends te signaleren en te analyseren zodat zo nodig tijdig gezamenlijke actie ondernomen kan worden.

Het realiseren van een dekkend netwerk aan voorzieningen voor aanvullende en extra ondersteuning, het organiseren van de toeleiding naar deze voorzieningen, het voorkomen van thuiszittersproblematiek en het realiseren van een effectieve inzet van de ondersteuningsmiddelen zijn de verantwoordelijkheid van het samenwerkingsverband. Om er zicht op te houden in hoeverre het samenwerkingsverband effectief invulling geeft aan deze verantwoordelijkheden, verzamelt het samenwerkingsverband gegevens. Op basis hiervan worden activiteiten ondernomen gericht op handhaving en verbetering van de kwaliteit.

1. Basisondersteuning - algemene kwaliteit

Het samenwerkingsverband verzamelt jaarlijks gegevens met betrekking tot het niveau van basisondersteuning op alle scholen, middels

- Zelfevaluatie basisondersteuning:

    Criterium per school:

- Op 80% van de items is een 4 gescoord

- Gegevens laatste inspectiebezoek:

    Criterium per school:

- op alle in het schoolondersteuningsprofiel opgenomen indicatoren wordt

    Tenminste een 3 gescoord (We hebben het met name over de items die vallen onder het gebied Zorg en begeleiding)

Het samenwerkingsverband bewaakt dat binnen ieder bestuur jaarlijks activiteiten worden georganiseerd die gericht zijn op het versterken van de basisondersteuning.

2. Basisondersteuning - ontwikkelingsperspectieven

Jaarlijks wordt een bijeenkomst georganiseerd waarbij ib'ers onderling ontwikkelingsperspectieven, die door hen zijn opgesteld, bespreken en beoordelen. Op basis van deze besprekingen worden zo nodig aanvullende beleidsafspraken gemaakt en wordt eventueel aanvullende scholing georganiseerd.

3. De verwijzingen naar sbo en so
 Criterium:
 - Jaarlijks maximaal 0,4% verwijzingen naar het sbo
 - Jaarlijks maximaal 0,3% verwijzingen naar het so
 (NB: We hebben het hier over het verwijzingspercentage. De percentages zijn gebaseerd op een verblijfsduur van gemiddeld 5 jaar in een speciale voorziening. Hiermee formuleren we de nagestreefde verwijzingspercentages aan de voorzichtige kant: de ambitie is immers dat kinderen korter in het speciaal (basis) onderwijs blijven.)
4. Het aantal thuiszitters
 - Scholen doen een melding bij het samenwerkingsverband wanneer thuiszitten dreigt. Deze meldingen worden geregistreerd.
 - Maandelijks worden bij de gemeenten gegevens opgevraagd m.b.t. thuiszitters
 - Het samenwerkingsverband registreert welke acties ze onderneemt om er (samen met andere betrokkenen) voor te zorgen dat de leerling zo snel mogelijk weer naar school gaat
 Criterium:
 - Geen thuiszitters
5. De inzet van de beschikbare ondersteuningsgelden.
 Iedere school verantwoordt jaarlijks de inzet van de ontvangen ondersteuningsmiddelen, volgens een door het samenwerkingsverband verstrekt format.
 Ieder schoolbestuur levert ten behoeve van het financieel jaarverslag informatie aan waarin het totaalbedrag aan ontvangen ondersteuningsmiddelen verantwoord wordt.
 Criterium:
 - Alle beschikbaar gestelde gelden worden ingezet ten behoeve van de ondersteuning van kinderen met extra onderwijsbehoeften
6. De toeleiding naar speciaal (basis) onderwijs.
Dossiers
 - De aangeleverde informatie is van voldoende kwaliteit
 - Uit het dossier wordt duidelijk dat de school de beschikbare ondersteuningsmogelijkheden adequaat heeft ingezet
 - De Toewijzingscommissie toetst bovengenoemde zaken en registreert haar bevindingen
Tevredenheid betrokkenen
 Na een bespreking in de Toewijzingscommissie ontvangen ouders en school een tevredenheidsvragenlijst.
 Criterium:
 - Ouders en school zijn in 90% van de gevallen tevreden over de gang van zaken
Termijnen
 Het samenwerkingsverband registreert en monitort
 - de periode tussen aanmelding Toewijzingscommissie en afgifte TLV
 Criterium:
 - maximaal 6 weken
 - de periode tussen afgifte TLV en plaatsing leerling in speciale voorziening
 Criterium:
 - maximaal 6 weken - geen wachtlijsten
 (Tenzij in onderling overleg tussen school / scholen en ouders besloten wordt tot plaatsing op een later moment.)
De juiste plek?
 Het samenwerkingsverband registreert en monitort of de in het s(b)o geplaatste

leerlingen zich ontwikkelen volgen het OPP.

Criterium:

- bij 80% van de geplaatste leerlingen worden de in het OPP gestelde doelen voor het eerste jaar van plaatsing gerealiseerd.

6. Werken met TLV's voor bepaalde tijd

- Na ieder terugplaatsingstraject worden ouders, s(b)o en basisschool bevraagd op hun ervaringen. Dit gebeurt binnen een maand nadat de leerling is ingeschreven op een reguliere school. Betrokkenen ontvangen een digitale vragenlijst.

Criterium:

- bij ieder traject zijn alle betrokkenen tevreden over het verloop.
- Het samenwerkingsverband volgt de leerling na terugplaatsing.

Criteria:

- 80 % van de teruggeplaatste kinderen ontwikkelt zich volgens het OPP
- 100 % van de teruggeplaatste kinderen blijft op de basisschool gedurende de rest van de basisschoolperiode

Hoofdstuk 13 Personeel

Eén van de doelstellingen van het landelijke beleid Passend Onderwijs is om de bekostiging zware ondersteuning in alle regio's op hetzelfde niveau te brengen. Binnen ons samenwerkingsverband lag voor de invoering van Passend onderwijs zowel het aantal in het speciaal onderwijs geplaatste leerlingen als het aantal rugzakleerlingen ruim boven het landelijk gemiddelde. Dit betekent voor ons samenwerkingsverband dat het budget voor zware ondersteuning in de loop van vijf jaar stapsgewijs wordt terug gebracht.

Dit heeft consequenties voor de mogelijkheden wat betreft de inzet van personeel:

- Er komen minder middelen beschikbaar voor leerlingplaatsen in het speciaal onderwijs; aansluitend hierop heeft het samenwerkingsverband de doelstelling de scholen voor speciaal onderwijs terug te brengen in omvang. Dit brengt vanzelfsprekend personele consequenties met zich mee.
- Indien de leerlingaantallen speciaal onderwijs onvoldoende snel dalen, komen er fors minder middelen beschikbaar om in te zetten binnen het regulier onderwijs. Dit heeft eveneens personele gevolgen.

Wat betreft het terugbrengen van de personele verplichtingen hanteert het samenwerkingsverband het volgende beleid.

1. Ieder schoolbestuur is zelf verantwoordelijk voor het reduceren van de eigen personele verplichtingen, noodzakelijk als gevolg van beleidsmaatregelen Passend Onderwijs. De schoolbesturen houden elkaar op de hoogte van de vorderingen hierin middels de hierboven genoemde jaarlijkse inventarisatie.
2. Bij het werven van personeel ter vervulling van een vacature worden, na afhandeling van de verplichtingen als gevolg van de CAO-bepalingen conform bijlage IE (CAO 2013), personeelsleden van de andere schoolbesturen uit het samenwerkingsverband, die boventallig dreigen te worden als gevolg van de invoering van Passend Onderwijs, uitgenodigd te solliciteren. Bij geschiktheid komt de boventallige in aanmerking voor de functie.
3. Wat betreft de ambulante begeleiders die in dienst zijn bij het speciaal onderwijs heeft het samenwerkingsverband afspraken gemaakt die garanderen dat de so-expertise beschikbaar blijft voor de scholen. Medewerkers met expertise so gedrag zijn in dienst genomen door schoolbesturen regulier onderwijs. Met Zonnebloemschool en Twijn heeft het samenwerkingsverband een driejarencontract afgesloten. Jaarlijks wordt het contract geëvalueerd en wordt besloten over een eventuele verlenging met een jaar.

BIJLAGE 1

Managementstatuut

september 2014

Artikel 1 Begripsbepalingen

- a. *bestuur*: het bestuur van de stichting;
- b. *coördinator*: de functionaris die is aangesteld om de dagelijkse leiding van het samenwerkingsverband te verzorgen;
- c. *managementstatuut*: document, zoals bedoeld in artikel 8, zevende lid van de statuten van de stichting, waarin het bestuur bepaalt welke bestuurlijke taken en bevoegdheden het mandateert en/of delegeert aan de coördinator;
- d. *samenwerkingsverband*; het samenwerkingsverband als bedoeld in artikel 18a van de wet;
- e. *stichting*; Stichting Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Noordoostpolder Urk
- f. *wet*: de Wet op het primair onderwijs.

Artikel 2 Taken en bevoegdheden bestuur

Lid 1:

Het bestuur heeft de algemene eindverantwoordelijkheid voor de instandhouding en uitvoering van taken van het samenwerkingsverband en de bedrijfsvoering van de stichting.

Lid 2:

Voorbehouden aan het bestuur is (besluitvorming strekkende tot):

- a. vaststelling en wijziging van de strategische doelstellingen van de stichting (missie en visie);
- b. vaststelling en wijziging van het ondersteuningsplan en de (meerjaren)begroting van het samenwerkingsverband;
- c. vaststelling van het jaarverslag van de stichting;
- d. vaststelling en wijziging van het managementstatuut alsmede vaststelling van eventuele kaders voor de coördinator;
- e. het aangaan of wijzigen van aansluitingsovereenkomsten met bevoegde gezagsorganen;
- f. de aanwijzing van de registeraccountant als bedoeld in artikel 393, eerste lid van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek;
- g. het toezicht op de naleving van de wettelijke verplichtingen en op de naleving van de vigerende code voor goed bestuur als bedoeld in artikel 171 lid 1 a van de Wet op het primair onderwijs en de afwijkingen van die code;
- h. het toezicht op de rechtmatige verwerving en doelmatige besteding en aanwending van de middelen van het samenwerkingsverband verkregen op grond van de Wet op het primair onderwijs;
- i. aanvraag van faillissement van de stichting en van surséance van betaling;
- j. benoeming of ontslag en vaststelling of wijziging van de arbeidsvoorwaarden van de coördinator van het samenwerkingsverband;
- k. het aangaan van contracten voor bepaalde en onbepaalde tijd;
- l. wijziging van de statuten, tot fusie of splitsing van de stichting en ontbinding van de stichting, waaronder begrepen bestemming van een eventueel batig saldo.

Lid 3:

Het bestuur verleent ten aanzien van alle taken en bevoegdheden die hem bij of krachtens de wet en de statuten van de stichting toekomen en niet in het eerste lid van dit artikel zijn genoemd mandaat aan de coördinator

Artikel 3   Taken en bevoegdheden coördinator

Lid 1:

De coördinator oefent de taken en bevoegdheden uit die door het bestuur op grond van dit artikel en het bepaalde in artikel 2, tweede lid en met inachtneming van het derde lid van dit managementstatuut aan de coördinator zijn gemandateerd.

Lid 2:

De coördinator heeft - met inachtneming van de beleids- en financiële uitgangspunten, die zijn vastgesteld - de volgende taken en bevoegdheden:

- a. De coördinator is belast met de dagelijkse leiding van het samenwerkingsverband;
- b. De coördinator voert alle taken en verantwoordelijkheden uit, die in de bij zijn functie behorende functiebeschrijving zijn opgenomen;
- c. De coördinator voert namens het bestuur overleg met de ondersteuningsplanraad,
- d. De coördinator voert namens het bestuur overleg met de gemeente voor zover dat voortvloeit uit de wettelijke en statutaire taken van het samenwerkingsverband.

Artikel 5   Rapportage

Lid 1:

De coördinator informeert het bestuur - overeenkomstig de door het bestuur vastgestelde richtlijnen - over het verloop en de resultaten van het gevoerde beleid van het samenwerkingsverband.

Artikel 6   Schorsing en intrekken van besluiten.

Lid 1:

Het bestuur kan besluiten en/of maatregelen van de coördinator of derden wegens strijd met enig geldende regeling en/of wegens mogelijke schade aan de belangen van het samenwerkingsverband of de stichting bij gemotiveerd besluit geheel of gedeeltelijk intrekken.

Artikel 7   Werkingsduur

Lid 1

Het managementstatuut geldt voor een tijdvak van drie jaar. Na het verstrijken van de eerste twee jaar evalueert het bestuur de werking van het managementstatuut en neemt vóór het aflopen van de termijn van drie jaar een besluit over het al dan niet wijzigen van het managementstatuut.

Lid 2:

Na het tijdvak van de eerste drie jaar wordt het managementstatuut vervolgens telkens verlengd met een periode van drie jaar met dien verstande dat in ieder tijdvak van drie jaar een evaluatie plaatsvindt overeenkomstig het bepaalde in het eerste lid van dit artikel.

Artikel 8   Vaststelling en wijziging van het managementstatuut

Lid 1:

Het bestuur stelt de coördinator in de gelegenheid advies uit te brengen over de vaststelling en iedere wijziging van het managementstatuut.

Lid 2:

De coördinator wordt door het bestuur in de gelegenheid gesteld - voor dat het advies wordt uitgebracht - met het bestuur overleg te voeren.

Lid 3:

Het bestuur stelt de coördinator zo spoedig mogelijk en met redenen omkleed op de hoogte of het aan het uitgebrachte advies gevolg wil geven.

Artikel 9 Slotbepalingen

Lid 1

Het managementstatuut treedt voor het eerst in werking op 1 september 2014.

Lid 2

Een tussentijdse wijziging van het managementstatuut dan wel de verlenging, zoals bedoeld in artikel 11, tweede lid, treedt in werking op de dag volgend op de dag waarop het bestuur tot wijziging dan wel verlenging heeft besloten.

Lid 3

In gevallen waarin dit managementstatuut niet voorziet, beslist het bestuur.

BIJLAGE 2

Basisondersteuning oktober 2014

Middels de uitwerking van onderstaande ijkpunten is beschreven wat het samenwerkingsverband verstaat onder basisondersteuning.

Ijkpunt 1

De school voert een helder beleid op het terrein van leerlingenzorg

1. De school weet wat onderwijsbehoeften van haar leerlingen zijn (9.1)
2. Wij hebben een duidelijke, schriftelijk vastgelegde, visie op leerlingenzorg
3. Deze visie wordt gedragen door het hele team
4. De school heeft vastgelegd wanneer er sprake is van een leerling met extra onderwijsbehoeften
5. De procedures en afspraken over leerlingenzorg zijn schriftelijk vastgelegd
6. Er zijn duidelijke afspraken over hoe de ondersteuningsgelden ³ worden ingezet

Ijkpunt 2

Leerlingen ontwikkelen zich in een veilige omgeving

1. Onze leerlingen voelen zich veilig op school (4.2)
2. Wij hebben inzicht in de veiligheidsbeleving van onze kinderen (4.4)
3. Wij hebben zicht op de incidenten die zich voordoen (4.4)
4. Ons beleid is gericht op het voorkomen en adequaat afhandelen van incidenten (4.5/4.6)
5. Wij zorgen ervoor dat de leerlingen op een respectvolle manier met elkaar en anderen omgaan (4.7)
6. Wij hanteren duidelijke regels voor veiligheid en omgangsvormen
7. Wij hebben een duidelijke schoollijn betreffende ontwikkeling van sociaal gedrag en het voorkomen van gedragsproblemen
8. Wij gaan vertrouwelijk om met informatie over leerlingen

Ijkpunt 3

Het personeel werkt met effectieve methoden en aanpakken

1. Wij stemmen de leerstof af op de onderwijsbehoeften van de leerlingen (6.1)
2. Wij stemmen de instructie af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen (6.2)

³ Hiermee wordt bedoeld op de gelden die vanuit het samenwerkingsverband beschikbaar worden gesteld. Denk aan ib-middelen en aan middelen die de school mogelijk ontvangt als opvolger van de voormalige rugzakgelden.

3. Wij stemmen de werkvormen af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen (6.3)
4. Wij stemmen de onderwijstijd af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen (6.4).
5. Leerlingen met een taalachterstand krijgen een aangepast onderwijsaanbod (2.4).
7. De school heeft een onderwijsaanbod voor leerlingen met dyslexie
8. De school heeft een onderwijsaanbod voor leerlingen met rekenproblemen
9. De school heeft een onderwijsaanbod voor leerlingen met cognitieve mogelijkheden die beneden het gemiddelde liggen (moeilijk lerend)
10. De school heeft een onderwijsaanbod voor (hoog)begaafde leerlingen
11. De school heeft een onderwijsaanbod voor leerlingen met leerproblemen en/of werkhoudingsproblemen
12. De school heeft een ondersteuningsaanbod voor leerlingen met extra onderwijsbehoeften op het gebied van gedrag
13. Wij geven leerlingen met extra onderwijsbehoeften extra en directe feedback
14. De school beschikt over aangepaste (orthodidactische) materialen voor leerlingen met extra onderwijsbehoeften.

IJkpunt 4

De school heeft continu zicht op de ontwikkeling van leerlingen

1. Wij hanteren een leerlingvolgsysteem met genormeerde instrumenten om de ontwikkeling van leerlingen te volgen (7.1).
2. Wij volgen en analyseren systematisch de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen (7.2).
3. Wij hebben (tenminste voor rekenen en taal-lezen) normen voor de resultaten die wij met de leerlingen willen bereiken
4. Onze normen bevatten in elk geval de referentieniveaus taal en rekenen.
5. Wij signaleren vroegtijdig welke leerlingen extra ondersteuning nodig hebben (8.1)
6. Ten minste 2 maal per jaar analyseren wij de resultaten van de leerlingen op school-, groeps- en individueel niveau

IJkpunt 5

Het personeel werkt opbrengst- en handelingsgericht aan het bieden van extra ondersteuning

1. Wanneer kinderen extra ondersteuning nodig hebben, werken wij hieraan volgens een daarvoor opgesteld plan (8.3)
2. Wij evalueren regelmatig en planmatig de effecten van de ondersteuning (8.4)
3. Wij passen groeps- en individuele plannen (tenminste) twee keer per jaar aan op basis van toets- en observatiegegevens

IJkpunt 6

Voor alle leerlingen die het betreft is een ambitieus ontwikkelingsperspectief vastgesteld

1. Wij hebben afspraken voor welke kinderen wij een ontwikkelingsperspectief opstellen en wij volgen hierbij minimaal de richtlijnen van het samenwerkingsverband
2. Het ontwikkelingsperspectief bevat een omschrijving van het uitstroomperspectief

3. Het ontwikkelingsperspectief bevat in elk geval halfjaarlijkse tussendoelen en en einddoelen per leerjaar
4. Tenminste halfjaarlijks stellen wij zo nodig het ontwikkelingsperspectief bij
5. Het ontwikkelingsperspectief bevat in elk geval een leerlijn die gekoppeld is aan de referentieniveaus taal en rekenen
6. Het ontwikkelingsperspectief bevat een omschrijving van de extra ondersteuning die wordt ingezet
7. Het ontwikkelingsperspectief is handelingsgericht opgesteld
8. Het ontwikkelingsperspectief heeft een integraal karakter (één-kind-één-plan)
9. Het ontwikkelingsperspectief is leidend voor het personeel en eventuele externe begeleiders

IJkpunt 7

Het personeel werkt continu aan haar handelingsbekwaamheid en competenties

1. Onze leerkrachten zijn in staat om leerlingen met extra onderwijsbehoeften te begeleiden
2. Onze leerkrachten beschikken over didactische competenties voor de begeleiding van leerlingen met extra onderwijsbehoeften
3. Onze leerkrachten beschikken over vaardigheden op het gebied van klassenmanagement voor de begeleiding van leerlingen met extra onderwijsbehoeften
4. Onze leerkrachten beschikken over pedagogische competenties voor de begeleiding van leerlingen met extra onderwijsbehoeften
5. Onze leerkrachten reflecteren op hun handelen en passen op basis hiervan hun handelen aan
6. Onze leerkrachten staan open voor ondersteuning bij hun handelen
7. Onze leerkrachten werken continu aan het verbeteren van hun professionele vaardigheden
8. Wij werken in teamverband aan schoolontwikkeling. Scholing is hier een onderdeel van
9. Onze leerkrachten zijn vaardig wat betreft het communiceren met ouders (van leerlingen met (mogelijk) extra onderwijsbehoeften

IJkpunt 8

Ouders (en leerlingen) zijn nauw betrokken bij de school en de ondersteuning

1. Wij hebben een helder beleid hoe wij ouders van kinderen met extra onderwijsbehoeften betrekken bij de ontwikkeling van hun kind
2. Wij bevragen de ouders over hun wensen en verwachtingen
3. Wij zijn naar de ouders helder over onze mogelijkheden als school
4. Wij benutten de ervaringsdeskundigheid van ouders
5. Wij informeren de ouders regelmatig over de ontwikkeling van hun kind
6. Zorgen over de ontwikkeling delen wij tijdig met de ouders
7. Wij betrekken ouders bij het inzetten en evalueren van extra begeleiding / zorg
8. Wij ondersteunen de ouders bij de overgang naar een andere school

IJkpunt 9

De school draagt leerlingen zorgvuldig over

1. Er vindt warme overdracht plaats met de voorschoolse voorziening in geval er zorgen zijn over ontwikkeling van een peuter
2. Bij de inschrijving van een leerling wordt met de ouders een intake-gesprek gevoerd, waarbij de ontwikkeling van het kind met de ouders besproken wordt
3. Het onderwijsaanbod wordt opgesteld in aansluiting op de informatie uit de warme overdracht en uit het intakegesprek met de ouders
4. Er is warme overdracht binnen onze school bij de overgang naar een volgende groep
5. Er is warme overdracht van onze school naar het voortgezet onderwijs
6. Er is warme overdracht bij tussentijdse wisseling van school
7. De school volgt de leerlingen die de school hebben verlaten ten minste gedurende één jaar

IJkpunt 10

De school heeft een effectieve interne ondersteuningsstructuur

1. De ib'er werkt op basis van een duidelijke taakomschrijving
2. De ib'er beschikt over voldoende tijd
3. De ib'er is voldoende gekwalificeerd
4. Coaching en begeleiding van leraren zijn onderdeel van de taak van de ib'er
5. Er zijn duidelijke afspraken over taken en verantwoordelijkheden van leraren, ib'er en directie op het gebied van de leerlingenzorg
6. De ib'er ondersteunt leraren bij het opstellen en uitvoeren van de ontwikkelingsperspectieven
7. De school schakelt vroegtijdig een externe deskundige in voor hulp
8. De school grijpt bij ernstige problemen snel in
9. De ib'er weet waar zij terecht kan met vragen rond leerlingen met extra onderwijsbehoeften
10. De interne zorg is afgestemd op de ondersteuningsstructuur van het samenwerkingsverband

IJkpunt 11

De school heeft een effectief ondersteuningsteam (voorheen zorgteam)

1. Wij werken effectief samen met speciaal (basis)onderwijs waar de ontwikkeling van een leerling hiertoe aanleiding geeft (8.5).
2. De ib'er werkt middels korte lijnen samen met de orthopedagoog. Er zijn heldere afspraken over verantwoordelijkheden en taken.
3. De ib'er werkt in het ondersteuningsteam middels korte lijnen samen met de CJG-vertegenwoordigers.
4. Bij zorgen rond een leerling (gekoppeld aan opvoeden en opgroeien) worden deze vroegtijdig besproken in het ondersteuningsteam
5. De ouders worden waar zinvol uitgenodigd aanwezig te zijn bij Besprekingen van het ondersteuningsteam.
6. Er is duidelijkheid over verantwoordelijkheden en bij het uitvoeren van in het ondersteuningsteam gemaakte afspraken voor vervolgacties

IJkpunt 12

De school bepaalt jaarlijks de effectiviteit van de leerlingenzorg en past het beleid zo nodig aan

1. Wij evalueren halfjaarlijks de resultaten van de leerlingen (9.2)
2. Wij evalueren jaarlijks het onderwijsleerproces (9.3)
3. Wij evalueren jaarlijks de leerlingenzorg
4. Wij evalueren jaarlijks de effectiviteit van de ingezette zorggelden
5. Op basis van de evaluatiegegevens werken wij planmatig aan verbeteractiviteiten (9.4)
6. Wij borgen de kwaliteit van het onderwijsleerproces (9.5)
7. Wij verantwoorden ons aan ouders en bestuur over de gerealiseerde onderwijskwaliteit (9.6)

BIJLAGE 3

Afspraken rond het werken met ontwikkelingsperspectieven november 2014

1. Iedere school heeft een schoolprotocol waarin de schoolafspraken staan beschreven rond het werken met ontwikkelingsperspectieven.
2. Dit schoolprotocol bevat tenminste uitspraken over
  - voor welke kinderen een ontwikkelingsperspectief wordt opgesteld
  - op welk tijdstip dit gebeurt
  - waar de beslissing om een ontwikkelingsperspectief op te stellen op gebaseerd moet zijn
  - wie betrokken zijn bij de beslissing
  - de communicatie met de ouders
  - rollen en verantwoordelijkhedenHet samenwerkingsverband heeft een voorbeeldprotocol dat de school kan gebruiken om haar eigen schoolprotocol op te stellen.
3. Iedere school werkt met een vast (school)format ontwikkelingsperspectief dat voor een leerling wordt ingevuld. De school kan eigen keuzes maken w.b. de precieze opzet en lay-out van het format.
Het format bevat tenminste de volgende onderdelen:
  - Persoonlijke gegevens leerling (tenminste naam, geboortedatum)
  - Groepsverloop
  - Aanleiding om ontwikkelingsperspectief te formuleren
  - Startsituatie + startdatum
    - Benoem hierbij de leerontwikkeling op basis van de behaalde toetsresultaten.
Betreft hier de CITO-toetsen bij, maar kijk ook naar hoe het in de klas gaat.
  - Een overzicht van stimulerende en belemmerende factoren
  - Relevante onderwijsbehoeften
  - Doelen op lange termijn (uitstroom) - vanaf dl 30
  - Doelen op lange termijn (uitstroom) - vanaf dl 30
    - De doelen worden geformuleerd in CITO vaardigheidsscores en waar zinvol in kwalitatieve beschrijvingen (bijvoorbeeld leerinhouden).
    - Indien nodig staan leergebiedoverstijgende doelen beschreven (denk aan gedrag, werkhouding, sociale competenties)
    - Vermeld het geplande uitstroomniveau per vakgebied.
  - Doelen voor over een half jaar en voor over een jaar
    - Noem de geplande vaardigheidsgroei en de inhoudelijke doelen. De school stelt vast - in een bandbreedte - welke scores de leerling in de komende periode moet halen om 'op koers' te blijven. Bepaal de geplande vaardigheidsgroei tenminste twee toetsmomenten vooruit.
  - Plan om de doelen te bereiken (hoe, wie, wat, wanneer)
  - Datum van evalueren
  - Communicatie met de ouders
4. Ten aanzien van het werken met ontwikkelingsperspectieven gelden binnen het samenwerkingsverband verder de volgende afspraken:
  - a. Er wordt een ontwikkelingsperspectief opgesteld

- voor leerlingen van wie de inschatting is dat de leerresultaten einde basisschool op één of meer gebieden lager dan niveau midden groep 7 zullen uitkomen
  - voor leerlingen voor wie extra ondersteuningsgelden vanuit het samenwerkingsverband worden ingezet
- NB: in beide gevallen gelden de afspraken die we binnen de afdeling hebben gemaakt rond inhoud, opzet en werkwijze van ontwikkelingsperspectieven.
- b. Voor leerlingen van wie de inschatting is dat ze het reguliere onderwijsprogramma in groep 8 kunnen volgen, maar van wie tevens de inschatting is dat hun eindniveau op minimaal eind groep 7 zal uitkomen, hoeft geen ontwikkelingsperspectief te worden opgesteld.
  - c. Vanaf dl 30 (eind groep 5) wordt voor alle kinderen voor wie dat nodig is een ontwikkelingsperspectief opgesteld. Daarbij worden ook de einddoelen van de basisschool voor deze leerling (uitstroomperspectief) geformuleerd. Wanneer bij jongere leerlingen de inschatting is dat ze de doelen midden groep 7 niet zullen halen wordt eveneens een ontwikkelingsperspectief opgesteld. In de regel wordt dan echter nog niet het uitstroomperspectief geformuleerd.
  - d. Het ontwikkelingsperspectief wordt ondertekend door de ouders. Ouders hebben instemmingsrecht op het handelingsdeel van het ontwikkelingsperspectief. De ouders worden eveneens betrokken bij de halfjaarlijkse evaluatie van het ontwikkelingsperspectief.
  - d. Het ontwikkelingsperspectief wordt halfjaarlijks geëvalueerd:
    - Is de geplande vaardigheidsgroei behaald?
    - Zijn de inhoudelijke (tussen)doelen gehaald?
    - Welke doelen hebben nog extra aandacht nodig (op basis van analyse)?
    - Ligt de leerling 'op koers' wat betreft de uitstroombestemming?
    - Wat zijn de doelen en de aanpakken voor de volgende periode?
    - Moet er iets veranderd worden (intensiveren, compenseren, etc)
 Bijstelling van het ontwikkelingsperspectief is pas aan de orde wanneer de resultaten op twee opeenvolgende toetsmomenten betekenisvol afwijken van de groeiverwachting.
  - e. Bij de beslissing om een ontwikkelingsperspectief op te stellen wordt altijd de aan de school verbonden orthopedagoog geconsulteerd. Dit is eveneens het geval wanneer de evaluatie aanleiding geeft om het ontwikkelingsperspectief bij te stellen. Bij de beslissing het ontwikkelingsperspectief bij te stellen is altijd de orthopedagoog betrokken.
  - f. Het ontwikkelingsperspectief fungeert eveneens als handelingsplan. Naast het ontwikkelingsperspectief hoeven dan ook geen handelingsplannen worden opgesteld. Deze afspraak vraagt echter wel dat het ontwikkelingsperspectief duidelijke uitspraken bevat over de wijze waarop aan de doelen gewerkt wordt (hoe, wat, wanneer en door wie)
5. Wanneer de school voor een specifiek kind geld ontvangt van het samenwerkingsverband, zie het ministerie dit als 'extra ondersteuning vanuit het samenwerkingsverband'.
- Alleen in die gevallen is registratie van het ontwikkelingsperspectief in BRON verplicht.
- We hebben het dan over
- a. leerlingen voor wie de school gelden ontvangt omdat ze eerder een rugzakje hadden
  - b. leerlingen voor wie de school een arrangement ontvangt (geld om in te zetten ten behoeve van een specifieke leerling)
  - c. leerlingen voor wie de school personele inzet ontvangt vanuit het samenwerkingsverband - het gaat daarbij dan om iemand die specifiek met de betreffende leerling komt werken - denk bv. aan een onderwijsassistent van het

samenwerkingsverband (of van het schoolbestuur) die een paar keer in de week langs komt om deze specifieke leerling individuele hulp/begeleiding te bieden - in deze gevallen is de personele inzet specifiek voor deze leerling aan de school toegekend door het samenwerkingsverband.

BIJLAGE 4

Werkafspraken rond privacy in het kader van ondersteuningsteam en Toewijzingscommissie (TC) - november 2014

Ib'er en jeugdverpleegkundige werken nauw samen in het ondersteuningsteam (voorheen zorgteam of jeugdhulpteam genoemd). De TC is de commissie binnen het samenwerkingsverband die toelaatbaarheidsverklaringen s(b)o afgeeft.

Gegevensverzameling en -verwerking

- Gegevens die door de school worden verstrekt aan ondersteuningsteam en TC zijn verzameld en verwerkt volgens de richtlijnen van de Wet op de Privacy.
- Ook wat betreft de rechten van ouders ten aanzien van het inzien van de gegevens en het gebruik van de gegevens handelt de school volgens de Wet op de op de Privacy.
- Op het niveau van het samenwerkingsverband worden ten behoeve van monitoring van leerlingstromen alleen geanonimiseerde leerlinggegevens gebruikt.

Aanmelding bij ondersteuningsteam

- Voor aanmelding bij het ondersteuningsteam is schriftelijke toestemming van de ouders nodig.
- De ouder dient daarbij toestemming te geven voor
  - het verzenden van info door de school naar externe partijen in het ondersteuningsteam (CJG)
  - voor het raadplegen van het GGD-dossier door de CJG-vertegenwoordiger
- Wanneer de ouders bij de bespreking van het ondersteuningsteam aanwezig zullen zijn en ze vooraf geen schriftelijke toestemming hebben gegeven, mag
  - de school geen informatie doorgeven aan de externe partijen (CJG)
  - mag ook de naam van het kind niet doorgegeven worden
  - de bespreking niet doorgaan wanneer de ouders onverhoopt niet aanwezig blijken te zijn bij de ondersteuningsteambespreking

Geen toestemming, wel instemming

De school informeert de ouders schriftelijk dat ze voornemens is de leerling te bespreken in ondersteuningsteam.

Wanneer de ouders bezwaar maken, kan de leerling niet besproken worden.

Wanneer de ouders niet reageren / geen bezwaar maken, mag de leerling besproken worden.

Daarbij gelden dan de volgende gedragsregels:

- De school brengt alleen gegevens in die directe relevantie hebben voor de problematiek.
- Externe partners beperken zich tot het verstrekken van 'buitenkant informatie': is de leerling bekend (geweest) bij de instantie en wanneer

Geen toestemming

- Indien ouders geen toestemming geven, kan een kind anoniem ingebracht worden in het ondersteuningsteam.
- Bespreking dient ter ondersteuning van de inbrenger.

- Van de bespreking komen geen aantekeningen in het dossier van het kind. Eenieder kan wel werkaantekeningen voor eigen gebruik maken.

Zwaarwegende zorgen

- Bij ernstige zorgen over de veiligheid van het kind én bij zorgen, dat toestemming regelen de situatie kan compliceren of de ernst vergroten, mag een kind toch ingebracht worden in een ondersteuningsteam.
- Informatie over vervolgtacties komt niet in het leerlingdossier. Werkaantekeningen voor eigen gebruik zijn mogelijk. De informatie komt wel in het kinddossier van GGD en Oude Nieuwe Land. In het vervolgtraject start BJZ of de Raad voor de Kinderbescherming met eigen dossiervorming.

Aanmelding bij TC

- Aanmelding bij de TC vereist een door de ouders ingevuld en ondertekend instemmingsformulier.
- Middels dit formulier stemmen de ouders in met
  - de aanvraag van een toelaatbaarheidsverklaring
  - het gebruik maken van beschikbare informatie van met name genoemde externe deskundigen
  - het actief opvragen van informatie bij met name genoemde externe deskundigen
- De ouders zijn op de hoogte van de informatie die de school naar de TC zendt; de school heeft het onderwijskundig rapport met de ouders doorgenomen en/of de ouders hebben anderszins kennis kunnen nemen van deze info.
- Ouders wordt de gelegenheid geboden om voorafgaand aan de TC-bespreking een gesprek te voeren met een afvaardiging van de TC.

Verslaglegging

- Per school (ondersteuningsteam) zijn er afspraken over het beschikbaar stellen van de verslaglegging aan ouders - aansluitend bij het beleid van de school. Ouders hebben altijd het recht de verslagen in te zien.
- Van een TC-bespreking wordt het resultaat van de bespreking schriftelijk vastgelegd. Deze samenvatting wordt naar (de aanmeldende) school en naar de ouders toegestuurd.
- Met toestemming van de ouders wordt het dossier van de leerling (inclusief het verslag van de TC-bespreking) beschikbaar gesteld aan de ontvangende school.

Bewaren gegevens door TC

- Afgewezen dossiers worden (in digitale vorm) een jaar bewaard. Na afloop van deze periode worden de gegevens vernietigd.

Verzending van informatie

- Per mail wordt alleen geanonimiseerde informatie verzonden.
- Wanneer anderszins digitaal persoonsinformatie wordt uitgewisseld, gebeurt dit middels een beveiligde omgeving.
- Informatie die persoonsgegevens bevat mag per post verstuurd worden.

BIJLAGE 5

Afspraken rond het werken met toelaatbaarheidsverklaringen
voor bepaalde tijd
versie september 2015

We werken binnen het samenwerkingsverband met toelaatbaarheidsverklaringen s(b)o die minimaal een schooljaar en maximaal twee jaar geldig zijn.

Na de periode op de s(b)o-school gaat de leerling terug naar een basisschool, mits dit past bij de onderwijsbehoeften van de leerling. Vragen de onderwijsbehoeften van de leerling om een langere plaatsing op de s(b)o-school, dan wordt de toelaatbaarheidsverklaring verlengd.

Om het werken met toelaatbaarheidsverklaringen voor bepaalde tijd tot een succes te maken hebben we handelingsafspraken gemaakt en aandachtspunten geformuleerd voor de verschillende perioden rond de s(b)o-plaatsing.

Hieronder staan deze handelingsafspraken / aandachtspunten per periode vermeld.

A. Op de basisschool, (lang) voordat een s(b)o-plaatsing aan de orde is

0. Iedere directeur draagt er zorg voor dat
  - alle teamleden op de hoogte zijn van het werken met toelaatbaarheidsverklaringen voor bepaalde tijd: kinderen gaan in de regel voor een afgebakende periode naar een s(b)o-school en worden daarna in principe terug geplaatst op een basisschool.
  - Alle teamleden zich in de communicatie met ouders een ambassadeur tonen van dit beleid.

1. Wanneer in gesprekken met ouders de mogelijkheid van een plaatsing binnen het speciaal (basis) onderwijs aan de orde komt, informeert de school de ouders over de beperkte geldigheidsduur van een toelaatbaarheidsverklaring:
  - de toewijzingscommissie beslist over de geldigheidsduur van een toelaatbaarheidsverklaring (tenminste een volledig schooljaar, maximaal twee jaar)
  - een leerling blijft niet langer binnen het speciaal (basis) onderwijs dan nodig is voor de leerling
  - bij de beslissing over terugplaatsing naar het regulier onderwijs zijn de onderwijsbehoeften van de leerling leidend

B. Rond het aanvragen van een plaatsing

2. Op het ouderformulier, dat ouders invullen wanneer een aanvraag wordt ingediend bij de Toewijzingscommissie, staat vermeld dat het samenwerkingsverband werkt met toelaatbaarheidsverklaringen voor bepaalde tijd.

3. Op de toelaatbaarheidsverklaring staat de geldigheidsduur duidelijk vermeld. Ouders ontvangen een afschrift.

4. De school voegt bij de aanvraag voor een toelaatbaarheidsverklaring een actueel ontwikkelingsperspectief. Daarin staan onder meer vermeld:
  - een overzicht van stimulerende en belemmerende factoren voor de ontwikkeling
  - een overzicht van de onderwijsbehoeftenIn het onderwijskundig rapport beantwoordt de school onder meer de volgende vragen:

- a. Wat moet de leerling leren om teruggeplaatst te kunnen worden naar het reguliere basisonderwijs?
- b. Wat moet er op de reguliere basisschool veranderen voor een succesvolle terugplaatsing?
- c. Wat kunnen ouders doen om de terugplaatsing tot een succes te maken en welke ondersteuning hebben zij hier eventueel bij nodig?

Deze informatie én eventuele adviezen van de Toewijzingscommissie zijn voor de ontvangende s(b)o-school bouwstenen bij het opstellen van een ontwikkelingsperspectief.

C. Bij de start van de plaatsing

5. In de eerste contacten met de ouders stelt de s(b)o-school de geldigheidsduur van de toelaatbaarheidsverklaring aan de orde en informeert de school de ouders over de wijze waarop de school vorm geeft aan het terugplaatsingsprincipe (zie *Tijdens de plaatsing*)
NB: Dit is ook aan de orde wanneer een kind rechtstreeks vanuit de voorschoolse periode instroomt in een s(b)o-school.
De ouders wordt toestemming gevraagd om gegevens uit te mogen wisselen met de ib'er van de school van herkomst / van een andere daarvoor aangewezen school.
6. De basisschool van herkomst maakt samen met de ouders (en de s(b)o-school) afspraken over de wijze waarop de leerling tijdens de plaatsing betrokken blijft bij de basisschool.
Doel: de leerling houdt het gevoel 'ik hoor erbij'. Hoe dit gebeurt kan bij ieder kind anders zijn: passend bij wat er nodig en wenselijk is voor de leerling.

D. Tijdens de plaatsing

7. Wanneer de leerling ongeveer een maand op de s(b)o-school zit hebben de ib'er van de school van herkomst en de ib'er van de s(b)o-school een overleg. Dan
  - wordt het concept-ontwikkelingsperspectief besproken. Doel: gebruik maken van de ervaringskennis van de basisschool.
  - maken beide ib'ers afspraken hoe de basisschool gedurende de plaatsing bij de ontwikkeling van de leerling betrokken blijft.
 Van dit gesprek wordt een afsprakenlijstje gemaakt dat in het digitale dossier van de leerling bewaard wordt. De basisschool ontvangt een afschrift.
8. Het ontwikkelingsperspectief wordt halfjaarlijks besproken binnen de s(b)o-school. De s(b)o-school informeert de basisschool over de voortgang. De basisschool ontvangt tenminste de evaluatiegegevens.
Indien gewenst wordt de basisschool uitgenodigd bij de bespreking.
9. De s(b)o-school bespreekt tenminste halfjaarlijks met de ouders de vorderingen van de leerling.
10. Wanneer de leerling niet afkomstig is van een school van het samenwerkingsverband, verzoekt de s(b)o-school de ouders - uiterlijk een jaar voor het aflopen van de toelaatbaarheidsverklaring - om een school aan te wijzen waar ze hun kind zouden willen aanmelden na het verstrijken van de toelaatbaarheidsverklaring.

Met de ib'er van deze school voert de ib'er van de s(b)o-school vervolgens de voortgangsgesprekken en deze school wordt betrokken bij de beslissing rond terugplaatsen.

E. Beslissen over terugplaatsen

11. Negen maanden voor het aflopen van een toelaatbaarheidsverklaring ontvangt de s(b)o-school hiervan een melding vanuit het samenwerkingsverband.
12. Uiterlijk een half jaar voor het aflopen van de toelaatbaarheidsverklaring wordt bezien of terugplaatsing naar een reguliere setting een optie is. Hierbij zijn ouders en basisschool (of een andere vertegenwoordiger van het betreffende schoolbestuur) aanwezig. Dit gebeurt bij voorkeur tijdens een reguliere bespreking met de ouders.
13. Indien terugplaatsing kansrijk lijkt, wordt een terugplaatsingstraject gestart. Dit gebeurt alleen wanneer de inschatting is dat het kind gedurende de rest van de basisschoolperiode voldoende zal hebben aan de ondersteuning die de basisschool kan bieden. De so-/sbo-school meldt de TC dat een terugplaatsingstraject gestart wordt. Dit gebeurt meteen na de bespreking met ouders en school van herkomst.

Indien terugplaatsing niet verstandig wordt geacht, wordt een verzoek tot verlenging van de toelaatbaarheidsverklaring ingediend bij de Toewijzingscommissie. Hiervoor zijn nodig:

- een volledig ingevuld formulier 'Aanvraag verlenging TLV' gebruikt. Op dit formulier verwoordt de s(b)o-school beknopt de motivatie voor de verlengingsaanvraag.
- een door de ouders ondertekend ouderinstemmingsformulier waarmee ze verklaren in te stemmen met de verlengingsaanvraag
- een actueel ontwikkelingsperspectief

Dit verzoek wordt zo kort mogelijk na de bespreking met school en ouders (en uiterlijk 5 maanden voor het aflopen van de toelaatbaarheidsverklaring) ingediend bij de Toewijzingscommissie.

Uiterlijk vier maanden voorafgaand aan het aflopen van de toelaatbaarheidsverklaring beslist de Toewijzingscommissie over verlenging.

F. Terugplaatsingstraject

14. De Toewijzingscommissie wordt door de s(b)o-school op de hoogte gebracht dat een terugplaatsingstraject gestart wordt. Dit gebeurt direct na de bespreking met school en ouders. Een melding volstaat; het is niet nodig de beslissing om een terugplaatsingstraject te starten nader toe te lichten.
15. Samen met de ouders maakt de s(b)o-school concrete afspraken over het terugplaatsingstraject. S(b)o-school, basisschool en ouders trekken gedurende het terugplaatsingstraject

gezamenlijk op.

16. Wanneer besloten is dat de leerling niet terug gaat naar de basisschool van herkomst, dient een andere basisschool gezocht te worden. De ouders worden hierbij ondersteund vanuit het samenwerkingsverband / schoolbestuur van herkomst. (Het is niet de verantwoordelijkheid van de s(b)o-school om een basisschool te zoeken met de ouders.)
17. Een terugplaatsingstraject is een kwestie van maatwerk. Per casus worden passende afspraken over het traject gemaakt. Het terugplaatsingstraject bevat in ieder geval de volgende ingrediënten:
  - De ouders bepalen naar welke basisschool de leerling uitstroomt (onder de voorwaarde dat de basisschool akkoord is).
  - De leerling wordt nauw betrokken bij alle stappen.
  - Er wordt gewerkt met een gewenningsperiode waarbij de leerling een steeds groter deel van de week meedraait op de basisschool.
  - De basisschool wordt tijdens de gewenningsperiode ondersteund door de s(b)o-school.
  - De basisschool stemt haar onderwijsaanbod af op het ontwikkelingsperspectief van de leerling
18. Uiterlijk zes weken voor afloop van de toelaatbaarheidsverklaring wordt besloten over een definitieve terugplaatsing. Deze beslissing vindt plaats op basis van de ervaringen die zijn opgedaan tijdens het terugplaatsingstraject. S(b)o-school, basisschool en ouders nemen deze beslissing zoveel mogelijk in gezamenlijkheid. Wanneer besloten wordt het terugplaatsingstraject stop te zetten wordt door de s(b)o-school bij de Toewijzingscommissie uiterlijk een maand voor het aflopen van de TLV een verlengingsaanvraag ingediend. Die gaat vergezeld van
  - een ingevuld formulier Aanvraag verlenging toelaatbaarheidsverklaring; hierop beschrijft de s(b)o-school onder meer het verloop van het terugplaatsingstraject
  - een door de ouders ondertekend ouderinstemmingsformulier
  - een actueel ontwikkelingsperspectief

G. Na de plaatsing

19. Wanneer de leerling definitief op de basisschool geplaatst wordt, wordt de leerling uitgeschreven op de s(b)o-school en ingeschreven op de basisschool.
20. De basisschool wordt de eerste periode ondersteund door de s(b)o-school. Over hoe dit plaats gaat vinden worden concrete afspraken gemaakt tussen s(b)o-school en basisschool.

BIJLAGE 6

Commissie van beroep

1. Wanneer ouders en/of school ontevreden zijn over een uitspraak van de Toewijzingscommissie kunnen ze zich wenden tot de Commissie van beroep van het samenwerkingsverband.
2. Wanneer de ouders willen dat hun kind besproken wordt in de Toewijzingscommissie en de school ziet hiertoe geen noodzaak, staan voor de ouders de reguliere mogelijkheden van klacht en beroep open die vermeld staan op de site van het schoolbestuur. Wanneer de ouders deze mogelijkheden benut hebben, zonder dat dit een voor de ouders bevredigende oplossing heeft opgeleverd, hebben de ouders de mogelijkheid om zich te wenden tot de Commissie van beroep van het samenwerkingsverband.
3. Voor bespreking in de Commissie van beroep dient te worden aangeleverd:
  - o Alle stukken waar de Toewijzingscommissie over beschikte bij haar bespreking van de leerling
  - o De schriftelijke, gemotiveerde, beslissing van de Toewijzingscommissie
  - o De op schrift gestelde klacht van ouders en/of school, voorzien van handtekening.
4. Van alle betrokken wordt verwacht om in voorkomende gevallen constructief mee te werken aan het aanleveren van de benodigde stukken aan de Commissie van beroep.
5. De Commissie van beroep hoort de klager(s) mondeling.
6. De Commissie van beroep heeft de mogelijkheid derden om advies te vragen.
7. De Commissie van beroep spreekt zich binnen vier weken uit over de klacht.
8. Ouders en school worden eventueel mondeling (telefonisch) en in ieder geval schriftelijk van de uitspraak op de hoogte gebracht.
9. De Toewijzingscommissie ontvangt een afschrift van de uitspraak van de Commissie van beroep.
10. De Commissie van beroep heeft een adviserende rol. De Toewijzingscommissie bespreekt het advies en neemt een beslissing, binnen vier werken na de uitspraak van de Commissie van beroep.
11. Samenstelling Commissie van beroep:
  - o een orthopedagoog, werkzaam voor een van de deelnemende besturen, die geen bemoeienis heeft gehad met de leerling
  - o een ib'er afkomstig van een ander schoolbestuur dan waaronder de betrokken school ressorteert
  - o de coördinator van het samenwerkingsverband (voorzitter)
12. De Commissie van beroep rapporteert jaarlijks over haar activiteiten aan het bestuur.